ՆՈՒՄԵՐՈ 1817

1883 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 3 ՇԱԲԱԹ ԻՐԹԼՈՒ

ԵԼՏԻԵՆՅԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՔԱԼԱՐԸ

Մէհիտիյէ 20 գրուշտան

ՍՊԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 պրտ.
Կէթը այլըգ . . . . . 90 »
Իկ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բոսթա իլէ իրսալ օլունճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 պրտ.
Կէթը այլըգ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՔԱԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ ճիւնճի սահիֆէյէ . . 8 պրտ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�մուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ ճիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . 6 պրտ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տերճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայանագ տրը։

30 ԲԱՐԱ

Խառէքանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պաղրը Ալի ճատտէսինտէ. նումէրո 20 խանէսէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեազֆիյէի մէվատտա հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճագը կիւրի, քեազֆիյէի մէքեաթիկպէն տախի անրն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՆԼԻԻԹ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սիւֆէրսի էճնէպիյէ՝ Մապէյնը Հիւմայունտա վուգու պուլան թէշրիֆաթ վէ մէրասիմը սայիրէսինտէ իթթիհազ իտէճէքլերի ուսուլ հագգընտա պէյնէրինտէ պիր իթթիֆագ գարարլաշըրմագ իւզրէ. տէֆթէրլէ ազտը իճթիմա իտէրէք, պու պայատէ թէշրիֆաթի Տիվանը Հիւմայուն Միւնիր պէյ հաղրէթլէրիյէ միւզաքէրէ իմմէկէ պունտան ագտէմ գարար վէրմիշէր իսէ տէ, օ վագթտան պէրու մատտէ էօյլէճէ գարիշ տրը։ Մուսախաբէն Բամազան պայրամը թէպրիքի միւնասէպէթիյլէ պիւճիմլէ տիւէլը էճնէպլիյէ սիւֆէրասը Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթ իթմիշլէր իլէն, Իթթիհա սէֆիրի իլէ ինկիլիթերրա մասլահաթկիւզարը բասիմէի մէդիբիւրէտ պուլունմատգըարընտան, պու խուսուս պիր բելիթիգա սէպէպինէ համլ օլունմուշ իսէ տէ, սիւֆէրանը ուսուլը թէշրիֆաթիսի հագգընտա աթիտէ կէօրիլէճէք մասիմաթը մուխասէրէտնէ էօյլէ պիր զանընը նապէմահալ օլտըգը անլաշըլըճագ տրը։

Շէյլէ քի, ատաթը մէվճուտէյէ թէվֆիգան Պաղը Ալի՝ սիւֆէրաի էճնէպիյէի ըէմէն Մապէյն թէշրիֆաթընա ապա տավէթ իթմէյիպ, եաբընը թէշրիֆաթը՝ սէֆիրլէրէ մախսուս օլան մահալի խապէր վէրիր, վէ հաղը պուլունմագ իսթէյէն սէֆիրլէրէ բուխսաթիյէ իթա իտէր։ Պունտան անլաշըլտըգընա կէօրէ, թէշրիֆաթ վէ մէրասիմը սարիրէտ սէֆիրլէր իսթէրլէրսէ հաղը պուլունուրլար, վէ հաղը պուլունմատգըարը հալտէ պու խուսուս էսգապը բօյիթիգմէյէ վէ էա սարիրէյէ համլ օլունմագ։

Անճագ պու կիպի դիլլուգալլերլէ սէպէպիյէթ վէրմէմէք վէ սիւֆէրանընն Մապէյնը Հիւմայունա ուսուլը թէշրիֆաթիսինէ գաթիէն պիր գարար վէրմէք իւզրէ, կէչէն հաֆթա թարապէտա տուէլը մուագգամա սիւֆէրասը երինէ ազտը իճթիմա իտէրէք, պունտան պէօյլէ պէկհէր բէսմի թէշրիֆաթ հագգընտա պէյնէրինտէ պիր իթիլաֆ հասլը իթմէյէ վէ խապէր վէրիլէն Մապէյն թէշրիֆաթլարընտա հաղը պուլունուպ պուլունմայանագլարընը էվվէլճէ գարարլաշըրմագա գարար վէրմիշէր տիր։

—

Մարտրտա Ինկիլիպ ժէնէրալ գօնսօլօսլըգընա թային օլունան Մ. Պէյրինկէ ուսուլը վէճհ իլէ ճանիպը տէվլէթը Օսմանիյէտէն իթա պույրուլան պէրաթը այի տինտի կիւն Մբարրա կէօնտէրիլմիշտիր։

—

Էվվէլկի տէվլէթլէրի նէզտինտէ պուլունան Օսմանլը սէֆարէթլէրինէ պիրբիրլէր Բէ-Լէ Նէ-Լէ եանի մէմուրը պահրի թային օլունտըգը վէ պունլարըն էվվէլէյի կիւն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթտիքլերի եաբընմշ իսի։

Իչիտիյինէ կէօրէ, Վիէննա սէֆարէթինէ Մէհմէտ էֆէնտի, Պերլին սէֆարէթինէ Խալիլ էֆ., Ռթինա սէֆարէթինէ Իսմայիլ էֆ., Բէթերսպուրկ սէֆարէթինէ Սամի էֆ. վէ Բարիզ սէֆարէթինէ Օսման էֆ. վէ Ուաշինկթըն սէֆարէթինէ Բիպա էֆ. վէ Բօմա սէֆարէթինէ Ալի Բիզա էֆ. թային օլունմըշլար տրը։ Ալի Բիզա էֆ. պինպաշը վէ տիկէրլերի գայմագամբիւթպէսինի հարիզտիրլեր։

—

Ալէքսանիանընն սոն պահարտա իճբասը միւթատ օլան ասքէրի մանօվրալարընտա հաղը պուլունմագ իւզրէ Ղազի Մուխթար բաշա հաղրէթլէրինին պէրլինէ ազիմէթինի տիւնքի նիւսխէսիզտէ [illegible] խաք։

Բաշի միւշարէլէյհ հաղրէթլէրինին մայէթինտէ տամատը միբալալ Շիւքրի պէյ իլէ մապէյն քեազֆիյէի Գաստի պէյ պուլուն նանագ վէ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի տէ հէնուզ պիր իրի կիւնէ գատար հարէքէթ իթմէէճէք իմիշ։

—

Բաթէնթա մէսէլէսինին էլան պուլունտըղը ահվալ հագգընտա միւխթէլիֆ խապէրլէր մէվճուտ օլտուղընտան, խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան Յարութիւն էֆէնտի հաղրէթլէրինին քէմալը մէհարէթլէ իճրա իթմէքտէ օլտըղը միւղաքէրաթը նէ մէրքէզտէ պուլունտուղընը պիլմէք միւշքիլ տիր։

Ամերիկա հիւքիւմէթի՝ բաթէնթա վէրիկսինի գապուլ իթմիշ իսէ տէ, պունա մուգապիլ Ինկիլթէրրանընն գապուլի էնէճշիւպէ թահթընա կիրմիշ տիր, պիրա Ինկիլթէրրա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը Մ. Ուինտհամ՝ օլ պապտէ գաթիէն պէյանը բէյ իթմէք իչիւն, խարիճիյէ նազրը յօրտ կրանվիլիյ Տէրսաատէթէքի Ինկիլիկթիճճարանընա վատ իթտիկի ճէվապա պէքլէյէճէքմիշ։

—

Նէուլը-կազէթասընին պէյանընա կէօրէ, Միսիրի մութասարրէֆը Բէմալ պէյ հաղրէթլէրի՝ տախիրը սանճագ օլան Բլօմարի նամ մահալէ կիտէրէք, օրատա միթէմէքքին պիլճիմէք թէպահի Լուանդիյէտէն տախի պէտէլաթը ասքէրիյէ թահսիլ իթմէք վէ վէրմէյէնլերի տէ բէք զիյատէ սըզըշտըրըպ հապտա պիլէ իլգա էյլէմէք իմիշ։

Մարիմ տիր քի, պէտէլաթը ասքէրիյէնին եաբընը Օսման ը թէպասը օլան էհալիի զայրը Միւսլիմէտէն թահսիլի մուվաֆիգը նիզամ տը։ Բէմալ պէյ հաղրէթլէրի իսէ նիզամանա վէ սահիպը տիրայէթ ու ֆէյմանէթ պիր զաթ օլտուղունտան, միրը միւշարէյէյհտէն պէօյէ պիր միւնասէպէթսիզ մուամէլէ մէմուլ օլունմայրպ, պունտա մութալագա պիր եանլըշ անլայըշ օլտուղու խաթըրլարա կէլմիյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլկի կիւն Սատրազամ հաղրէթլէրի իլէ Տախիլիյէ վէ Խարիճիյէ նազրըլարը վէ Շուրայի Տէվլէթ բէյսի բաշլար հաղարաթը Պաղ Ալիսէ խուսուսի օլարագ պիր էնճիմէնը մէշվէրէթ թէշքիլ իտիւպ, պաղը մէսալիհը տախիլիյէյէ տաիր միւղաքէրաթտա պուլունմուշլար տրը։

—Պուրկազտան իչար օլունըղընա կէօրէ, Բիւչիւք Սամագօվիլէ Գարպտէնիզ սէվահիլինտէ պուլունան իյնէատա նամ մահալլէրին օրթասընտա պուլունան Բօրֆօգալիվա նամ պիր իսլամ քէօյիւնի հայտատլար կինտիւզ վագթը պասրպ վէ միւթէպէր պիր զաթըն խանէսինէ կիրիպ գարբըսընը վէ գըզընը վէ պաշգա 3 քէօյիւրի գաթլ իթմիշլէր տիր։

—Մահքէմէի Թիճարէթ իլամաթ պաշ քեաթիպի Ալի պէյին իչտէն էլ չէքտիրիլիպ, իլամաթ իշլէրինէ պիրինճի մահքէմէի Թիճարէթ պաշ քեաթիպի Հէմիպէյին պագմագտա օլտըղընը Թ. Հ-ըէ-Ի եաղըյօր։

—Եավէրանը հաղրէթը Բատիշահիտէն Ահմէտ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն շիտտէթլի պիր գուրէթտէ խապթանմիշ իսէ տէ, զաթը հաղրէթը Շէհրիյարիլէրինին միրը մուամիլէյհ հագգընտա տէրքեար օլան թէվէճճիւհաթը Շահանէլէրի էսէրի օլարագ իրամ պույրուլան աթըպպան մախսուսէ թարաֆընտան իտրիէն թէտավի իլէ քէսպը սըհհէթ ու ֆիյէթ էյէմիշ տիր։

—Թ. Հ-ըէ-Ի իչար օլունըղընա կէօրէ, կէչէն օգոստոս իչինտէ Ատանատա չիտտէթլիճէ պիր զէյդրէյէ վուգու պուլուպ, իւչ սանիյէ զատար տէվամ էյլէմիշ, վէ էհալի տիւչարը խէվֆ ու տէհլէթ օլարագ խանէլէրինէ. պան գազասընտա սայրէն պիր խասթարդ գուհուր իթմիշ իսէ տէ, իթթիհազ օլունան թէտապիր սայէսինտէ իլլէթը մէդբիւրէ տէֆ իտիլմիշ տիր։

Մանաթիրտա տախի սուրէթը գաթիյէտէ ասայիշ թէգարրուր իլէմիշ տիր։

—Իզմիր հապսխանէսինտէ էլեէվմ 300 մահպուս պուլունտըղը չէհրը մէդբիւրտէն իչար օլունմուշ տրը։

—Իզմիրտէն Մանիսէյէ եազըլտըղընա կէօրէ, պիր աղ վագբթան պէրու կէճէյէրի չէհրը մէդբիւրըն հիւքիւմէթ զօնաղը իւկերինէ չագըլ թաշը վէ քիրէմիթ աթըլմագտա վէ պունլարըն նէրէտէն կէլտիյի պիլինմէմէքտէ իմիշ։ Միւթէճաոբրարըն մէյատանա չէգաբրլնաբ իչիւն միւքէրրէրէն իճրա օլունան թահգիգաթտան պիր սէմէրէ հասըլ օլմամըշ տրը։

—Կէչէն կիւն գաթլ իտիլէն Տօլար Տէրէսի բօյիս գօմիսէրի իպրահիմ էֆէնտինին 3000 ղրա նագտ իլէ իչ ատտ ագարէթը օլտուղը, վէ պու ճինայէթ Ատլիյէ նէզարէթի թարաֆընտան սուրէթը ճիտտիյէտէ թահգիգ ու թէտգիգ օլունուր իսէ, պագը տէհշէթլի վուգուաթլար մէյատանա չէգաճագը, վէ պու վուգուաթլարը էլան տէրտսէթը թահգիգ պուլունան վէ հէր քէսին մէրագ ու թէճէսսիսինի մուհիպ օլան տիկէր պագը վագտալարլա մէրպութիյէթի պուլունտըղը բիլիյէթ օլունույօր։

—

Սամաթիտա ֆագիր պիր չօճուղուն իւսթ տուտաղը թա տօղուշտան եառդ վէ այդ օլուպ 14 այտան պէրու պէօյլէճէ եաշամագտա իլքէն, ամբրպպան հազիդատան Տօգթօր Նաֆիլեան էֆէնտի մէդուումի պու հալտէ կէօրիւնճէ թէտավի իթմէյի թէահհիւտ իթմիշ, վէ չօճուղուն վալիտսի հէր նէ գատար ճիկէրբաքէսինին հայաթը թէհլիքէէ տիւշար օլմասընտան գօրդտուղու իչիւն գօյվերմէք իսթէմէմիշ իսէ տէ, նիհայէթ մէրգումէ իգնա իտիլիպ, տօգթօրը մումիսէյհ մէճճանէն ամէլիյաթը լաղմէնին իճրասընա միւպաշէրէթէյ, հագիգաթէն իպրաղը մէհարէթ իտէրէք հիշ պիր թէհլիքէսիզճէ մէդբիւր տուտաղը թէմամը լամ թէտավի իթմիշ վէ ատէթա սաղլամ պիր տուտագ հալինէ վագիլէ չօճուղըն ֆամիլեասընը միսթաղրագը սիւրաւր վէ իպթիհաճ գըմըշ տրը։

Տօգթօր Նաֆիլեան էֆէնտինին պու միւնասէպէթլէ ֆէնը թըպտա իպրաղ էյլէտիկի հաղագթը ֆէվգէլատտէն տօլայը քէնտիսինի թէպրիգ իթմէքլէ պէզապէր, զոր իլէ խիֆամիէթ իտէրէք չօճուղը մէճճանէն թէտավի իթմէք խուսուսընտա կէօսթէրտիկի ինսանիյէթերվէրլիկինտէն նաղի տէ քէնտիսինէ ալէնէն պէյանը թէչէքքիւր իտէրիզ։

Էֆէնտիի մումիսէյհ՝ կիւմիշ սու խասթախանէի ասքէրիսի ասթրպասընտան օլմաղլա, Բարիզէ կիթմէք վէ պիր սէնէ գատար օրատա գարմագ իւզրէ պու տէֆա մէէզմնինէթ իսթիհսալ իթտիկինի վէ պիր իբի հաֆթայա գատար ֆամիլեասը լա պէրապէր օլ թարաֆա հարէքէթ իտէճէկինի տախի պու միւնասէպէթլէ պէյան էյլէրիզ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Աժանս Հավաս գոսթանթինոսը Բուրֆանա մանդուտղը Բէպլիէ օլունան Թէլէգրաֆը տը։

Նը Տորք Ալեհնդրէ Յոյնուռնի կազէթասը՝ սխրէն Պուլկարիսթանտա զուհուրա կելէն վէգայիտէն տօլայը Պէրլին իլէ Վիէննա դայինէթօլարը թարաֆընտան Բուսիա ալէյհինտէ հիտտէթ ու հէյէճան վուգուա կէլտիրիվայէթինի թէքզիրլէ, քեաֆֆէի տէվլէթլէրին՝ Բուսիա իլէ սուլհ ու միւսալէմէթ իւզրէ օլմագըզը արզու իթտիքէրինի պէյան իտէյօր։

Խօքենտէրիյէ 14 սեպտ.

Տիւն պուրատա 1 վէ կիզէ հէալիսինտէ 9 քիչի գօլէրատան վէֆաթ իթմիշ տիր։

Վէֆիյաթ գօլէրատան էվվէլքի հալինէ մուվաֆիգ պիր մըգտարատա վուգու պուլմագտատըր։

Լօնտրա 14 սեպտ.

Բէլ Մէլ Դ-էրին պէյանընա կէօրէ, լօրտ Տիֆերին սեպտեմբերին 19ընճը (կէչէճէքչարշէնպիհ) կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բարիզ 14 սեպտ.

Պու կիւն Սէն թիճարէթի մահքէմէսի՝ Իմանի ժիրէլ պանդասընն իտարէ մէճիսի ազարարընը 20 միլիոնրդգ պիր մէպլաղ թէէտիրէսինէ մահքիմ իթմիշ, վէ պունտան պաշգա պանդը մէդբիւրընն իիրաճ իթտիյի սոն իւչ նէվ թահվիլաթը իլգա էյլէմիշ տիր։

Սայիօն 13 սեպտ.

Թօնքինտէն ալլանան սոն խապէրլէրէ կէօրէ, Ֆրանսզգ ասքիրի Սոնթայ ճիվարընտա պուլունան իքի չէհրի գապթ էյլէմիշ տիր։ Իշպու մուհարեպէտէ ֆլանսըզլարտան 50 վէ տուշմանտան 500 քիչի թէլէֆ օլմուշ տրը։ Ազանս Բիւմէրէն Լէ-Լէ Մ. Ինդիոբը Բ-ը-ֆանտ մանդուտղը Բէդլէկ օլանան Բէլէր-ֆիլը տը։

Գահիրէ 14 սեպտ.

Խրտիվ պուրայա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 14 սեպտ.

Պու սապահ Ամսթրդամտա պէր վէճհը աթի օլունմըշ տը։

«Շուլու պուլան պիր համատսէ կէօրէ, Ալէմանիա՝ էէնիտէն պիր գօնկրէ իճթիմա իթմէսինի անգարիպ թէբլիթ իտէճէք, վէ պու գօնկրէնին մագսէտի՝ տէվլէթլերին ումումէն վէ սեօզ պիրիկիյէ թէրքը սիլահ իթմէյէրի հագգընտա իճրատ միւզաքերէտէն իպարէթ պուլունանագտը։»

Պէրլին 14 սեպտ.

Թէէվինէն պէյան օլունտուղընա կէօրէ, Սըրպիա՝ Աւսթրիա իլէ Ալէմանիա իթթիֆագընա սախիլ օլմագ նիյէթինտէ իմիշ։

Ալէմանիանընն Բէքլին էլչիսի Մ. ար Պրանտթ էլան մէճլուսէն Պէրլինտէ պուլունմայլա, մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմէկէ էմր ալմազ իթմիշ տիր։

(Սիր հավատամաթ իչիւն սոն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա՛։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսինին ինչասը իչիւն Թէչէպպիւս իտրիմիշ օլան իսանէ մատտէսինէ պիր դայրէթ վէրմէք վէ էհալիյի իսանէի մէդբիւրէյէ թէչիգ էյլէմէք իւզրէ, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրի եաբընքի բազար կիւնիւ քիլիսէի մէդբիւրէյէ պիլ ազիմէ միւսաիր պիր քարոզ վէրէճէք տիր։

Բաթրիգը միւշարէլէյհ հաղրէթլէրի՝ Թադ. Խորհուրդ վէ եա տիկէր զէվաթ թարաֆընտան պիր կէօնա թէքլիֆ վէ տավէթ վուգու պուլմագսըզընն սրբի քէնտի զայրէթը տինտարանէսինտէն թահրիք օլունարագ վէ օ իպատէթխանէնին պիր ան էվվել ինչասընա խահիշկեր պուլունարագ պէօյլէ պիր գարար վէրմիշ օլմաղլա, էհալինին տախի միւշաքէլէյհ բէիսը բուհանի թարաֆընտան վագը օլաճագ նասիհաթա քեմալը սրագ ու տինտարլըգա իթթիպա իտէճէկինի վէ չու խանէյէ իչթիրաք իթմէյէ միւսարէաթ էյլէյէճէկինի գավիէն մէմուլ էյլէրիզ։

—

Թ. Հ-ըէ-Ն-ա օգունտըղընա կէօրէ, Հաճըն հուրիգզէտէկեանը իչիւն ճէպը Հիւմայունան իհսան պույրուլան իանէտէն պաչգա, էհալիի փիլայէթ թարաֆընտան տախի ճէմը իանէյէ թէչէպպիւս օլունմուշ տրը։ Իշպու իանէ իլէ Եանան խանէլերի ինչա իթմէք վէ լէվգիմաթը զարուրիյէն սարէյի թէտարիք իթմէք իւզրէ մուգատտէմա Ազանանրն պէլէտիյէ բիյասէթինտէ պուլունմուշ օլան Պզտիկզատէ Գրիգոր աղանրն թահթը բիյասէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշէքքիլ իթմիշ տիր։

—

Տէր։

Բառաջիկայ կիւրակէ օր սեպտ. 4 վարժարանս երկսեռ ուսանողաց միացանակաց բաշխման հանդէսն պիտի կատարի Ս. Գէորգեան մէջ սկսեալ ի ժամ 7։

Ուստի Հոգաբարձութիւնս կը փափաքի և կը խնդրէ մասնաւորապէս զի Ձեր Մեծապատուութիւնն ևս բարեհաճի իւր ներկայութեամբ պատուել սոյն կրթական հանդէսն, որոյ վասն կանխաւ մատուցանելով Ձեզ մեր ջերմ շնորհակալաց հաստատիքն։

Մնամ յարգանօք
ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ատենադպիր
Մ. Գէորգեան

1 սեպտ. 1883
Պէշիքթաշ

ՏԷՐՈՍԱՏԷԹ

ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐՔԷԹԻ

Բ-ը-ֆանտ Լեյտ Էլ

Թրամվայ շիրքէթինին ապֆրանկա սեպտեմբերին 12ՆԷ կիւնիւ քէշիտէ օլունան մարիճլարընտա գազանան նումէրօլարը ճէտվէլի տիր։

1882 դեկտեմբերինտէ գուրասը չըգան նումէրօլար։

754	1935	2733	4360	5559
929	1975	2848	4637	5579
961	2033	2937	4711	6051
1162	2047	3215	4819	6061
1258	2147	3347	4822	6189
1449	2184	3679	5212	6208
1782	2186	3753	5276	6318
1798	2251	3888	5330	6359
1855	2404	3893	5495	
1917	2480	4320	5541	

1883 յունիսինտէ գուրասը չըգան նումէրօլար։

183	1655	2649	4226	5615
411	1803	2854	4361	5756
468	1868	2860	4534	5843
474	1890	2923	4605	5941
642	2099	3213	4941	6024
644	2113	3367	5009	6187
770	2189	3431	5395	6200
1203	2334	3487	5412	6341
1486	2375	4120	5428	6489
1517	2398	4171	5493	6553

Պալատէքի թահվիլաթըն սահիպլէրի՝ չէհրը ճարինին 15ինճի եարընքի կիւնտէն (պու կիւնաէն) իթիպարէն էօյլէնտէն սոնրա սաաթ 2տէն 4է գատար մէդբիւր թահվիլաթլարը իտարէի մէրքէզիկէտ քէնտի միւհէտ թահրը էմրլէրինտէ պուլունան դէվրօլարը իլէ պէրլիքտէ մէրքէզը իտարէյէ թէպլիմ իթմէյի տիրլէր։ Թահվիլաթը մէզբիւրէնին պէտէրինէ պէտտէլ քէնտիլէրինէ Օսմանը ալթունը 22 ֆրանք 82 սանթիմ հիսապլըյլա 500 ֆրանգլըգ պիր հանդա դը թէբ։ վէրիլէճէք տիր։

Մ-ը-ոլը-սոֆ
Թրիվէ

14 սեպտ. 83
Տէրսաատէթ

ԷՏԻՐՆԷ ՇԱՐԱՊԸ

ԳՈՒՐԾՈՒՆԼՈՒ ԽԱՆ Ն. 24

ՖԻՏԱԹ ԷՀՎԷՆ 5—2

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Իլթէ աղօթօս այը խիթամ պուլտու, վէ մաէլիֆթիխար պէ-յանէ Նայիլ պուլունմադտակը-ք, հիւքմի վուգուտաթ պու տէ-ֆա տախի պէղի քիւչիւք պրաղ-մայը, էվվէլինտէն քէշֆ իթ-մէյէ իհթիխար իլէմիշ օլտուղու-մուզ կիպի, չու մէլուն գօլէրա իլէթի տախի, աղօթօս այը իլէ պէրապէր մահվ ու նապէտիա օլմադ տէրէճէլէրինէ կէլմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ, չու էֆ-քեարըմըզը տախի թէքբիր իյ-լէմէյէ հաճէթ կէօրմէքտէյզ-քի, հէր նէ գատար պէյնիլերին-տէ պիր հիւանի իմթիհան հու-սուլէ կէթիրմէք պախթընա նա-յիլ օլմանեան տօղթօր էֆէնտի-լէրտէն պաղըլարը մուղայիրինի իտտառա իթմիշլէր իսկ տէ, Մըսրը-տա 30,000 քիշիի քէնտի չիտտէթ ու զաղատընա գուրսան կալէմիշ օլան չու սան գօլէրա, գօլէրա Ա-սիաթիգ թատիր օլմանի օլ տէհ-չէթլի վէ պիր մահալտէ զապթ ատէթա գատիլմիշ օլան իլէթ տէյիլ իսի։

Վագտա իլէթը մէգքիւրէնին իարիճէ սիրայէթինի մէնն իթ-մէ-ք իչիւն ըէ-ք պէօյիւ-ք զայրէթ-լէր կէօսթէրիսի, վէ հէյլ թէ-պատէրվէր Բատիշահրիգզն ի-բատէի մահտասէլէրի սայէսինտէ շիմտիյէ տէկին մէմալիքի Օսմա-նիկէտ էմնայի կէօրիլմիշ տէ-րէճէտէ, վէ գատրէթի ինանդն տախիրինտէ պուլունան հէր նէվի իճրատթը ֆիհիյէ իլէ մէմալիքի Օսմանիյէնին սայիր գրթ ալարը-նը մէգքիւր մէրան իլէթին բէնչէ-սինտէն գուրթարմադ իչիւն գու-սուբ պիր շէյ պրագրմատատա չալըշըրը իսկ տէ, Մըսրը մէմա-լիքինին կէրէ-ք տէնիղտէն վէ կէ-րէ-ք գարատան, միխթէլֆ միլ-լէր իլէ օլ գատար վասի վէ եա-գընատ միւնասէպէթլէրի պու-լունմադտա տրը քի, էկէր հիւ-միւնիւ իճրատ իտէն իլէթ միւ-ճէրբէտ Ասիաթիք թատիր օլու-նան գօյէրա նէվինտէն օլմուշ օլ-սա իսի, պունան պիր թարաֆա տէյիլ իսկ տիկէր պիր թարաֆա միրայէթինին մէնն, էմնայի իլէ միւսպէթ օլտուղու կիպի միմ-քիւնիղ օրմուշ օլաճագ իսի։

Նասը քի վագթինտէ սէպէպ-լէրի իլէ պէրապէր թաֆսիլէն պէյան իլէմիշ իսի։ Մըսրը գօ-յէրսա Մըսրտա տօղմուշ օլան պիր իլէթի սահիպլիյէ իսի։ վէ համա օլսուն պու տէֆա իլէթը մէգքիւրէ քնամիլէն տէֆ օլմադ-տա իսկ տէ, սէպէպլէր պագր գալտըգճա, Մըսրը իլէքսինտէ անն թէքրարէն վիճատ պուլ-մասը իհթիմալտէն օլտուղընտան, դավիէն մէմուլ իտէբիզ քի, Խը-տիվ հապէթլէրինդն հիւքիմէ-թի, թէտապիրի սըհհիէյէ էվվէ-լինտէն զիյատէ տիգգաթ պու-եուրարադ, կէրէ-ք Մըսրը իլ-քէսինի վէ կէրէ-ք մէմալիքի սա-յիրէյի, էօյլէ պիրսէհէլթի ֆէ-լաքէթին թէքէրրիւրինտէն խէ-լաս էյլէմէյէ սայ իտէճէ-ք տիր։

Մըսրը մահէլլի հիւքիմէթլէ-րինդն թէտապիրի սըհհիէյէ լա-զըմ կէլտիկի տէրէճէտէ տիգգաթ իթմիշ օլմատը-ղլարը վէ պունը-ղա կէրէ-ք իլէթի մէգքիւրէնին վիճուտէ կէլմէսինէ վէ կէրէ-ք անդն եաերլմասընա մէյան վէ-րիրմիշ օրմատը չունատ տախի ան-լաշըլմըշ տրը քի, նէֆսի Դահի-րէտէ եէվմիյէ թէլֆիֆթ էն տէհէթլի մըգտարընա վարմըշ իքէն, ինկիլիզէր տօղրուտան տօղրու միւտախէլէ էտիպ իտտա-բէյի հէման քէնտի էլէրինէ ա-ղը այմադ, թէլֆիֆթն մըգտա-ղը տա տէր հալ թէնէգգիւլ կալէ-մէյէ պաշլամըշ իսի։

* * *

Ինկիլիզէրին Մըսրտան չըգ-մալարը թէէխիրինէ սէպէպ օլան գօյէրա իլէթի պու սուրէթլէ տէֆ օլատգան սանրա, հէր քէ-սին նապար ու տիգգաթը, գօյէ-րա իլէրինտէն Մըսրտա քի ին-կիլիզ օրտուսու իլէրինէ տէմ-միշ տիր։ Հաթթա նէֆսի ին-կիլիթէրատա տախի պու մատտէ թէքրարէն մուպահասա թահթը-նա ալընմըշ տրը։

Դարիսընը քիրամիզդա մալիմ տիր քի, ինկիլիզ օրտուսունուն Մըսրտա տուրմասընը պէհէմ-հալ իճապ իթթիրէճէ-ք ֆէվգէ-լատէ պիր վագտա գուհիր իթ-մէմէյի հալտէ, անդն ինկիլթէր-րատա ավելթ իտէճէյի էֆքիա-ըրինտա պուլունտուղումուզու հէր մինասէպէթլէ պէյան իլէմիշլիգ տիր։ վէ էլան վուգուտաթն պու-էֆքեարըմըզը տախի թատտիքի-տէճէյրինէ վէրրէ գատար չիւրէհ իտէճէ-ք պիր սէպէպ կէօրէմէյօ-ղուզ։

Էկէր թէրէտտիւտ իտէճէ-ք պիր չէյիմիզ վար իսէ, օ տախի տէյիլ քի ինկիլիզ օրտուսունուն Մըսրտան տիչարը չըգմասը, իլ-լա նէ վագթ չըգաճակը իւգէրի-նէ օլապիլիր, քի իչին պու հի-հէթի վուգուտաթա թապի պու-լունարըզընատա էվվէլինտէն քէշ-ֆի տէ գապիլ օլմամ։ անճագ չու գատարընա պիր էմնիյէթ հիսս իթմէ-քտէյիզ քի, Նիհայէթ սէնէյի հալրէ իլէ պէրապէր, ինկիլիզէրին Մըսրը իշղալը ասքէրիյէսի տէ իսիթամ պուլաճագ տրը։

* * *

Սոն խապէրլէրէ նէզարէն Խրը-ուսթիսթան գարըշըղալարը դէսպի շիտտէթ իթմիշլէր կիպի կէօրունիւօր։

Ավսթրիա տէվլէթի 1866 սէնէ-սի մարտ պէսինտէն էվվէլ միւս-թագիլ սուրէթտէ եալընըզճա իճ-ըայի հիւքմ էյլէմէքտէ իքէն, Բրուսիա սիլահլարը Սատովա մէյ-տանընտա Ավսթրիա օրտուսունու միղմէհալ իտիպ, տէվլէթի միւ-շարէլէյհանընն Ալէմանիա իւղէրի-նէ հայիղ պուլունմուշ օլտուղու Եիւքսէ-ք մէգքընը մահվ ու նապէտիտիյէտի-քլէրինտէ Ավսթ-րիա աէվլէթի արթըգ խարիճի գուվվէթ վէ նուֆուզ ու թէէս-սիրատէն գաթի ալեագա իտիպ, քէնտի քէնտիսինի տախիլտէ գուվվէթլէնտիրմէյէ մէճպուր օլ-մուս։

Ավսթրիա տէվլէթինին տախիլի զայիֆլիյի, Մաճար թէպատասընընն խօշնուտատ ըընընատ, վէ ան-լէրին խաթիղտարլըէթ սէվտատն-ատան նէյէթ էյլէմէքտէ խտ։

Ավսթրիա, Սատովատան էվ-վէլքի Ալէման միխթէֆիգլէրինի գաթիէն զայդ էյլէտիյինտէն, Սատովատան սանրա, պու գայդընն եէրինի տախիլտէն տօլտուրմայա գարար վէրտի։ վէ պու սուրէթ-լէ Ավսթրիանընն տախիլի սիւշ-մէնլէրի օլան Մաճարլար, սրրֆ թէպատիէթ հալինտէն չըգարը-լարադ, իտարէյի տէվլէթէ շէ-ռի-ք պուլունմադ մէգքընա եիւքսէ-ք թարիխտիէր։ վէ Ավսթ-ռիանընն էն պէօյիւ-ք տիւշմէնի օ-ղան Մաճար միլլէթի, անդն էն սատրդ տօսթու վէ շէրիքի պ-տու։

Օլ կինտէն պէրու տրը քի, Ավսթրիա իմբէրաթօրուղու, Ա-վըսթրօ-Մաճար տէվլէթիյինէ թէպտիլ օրմուշ, վէ Մաճար միլ-լէթինէ գրալիյէթ նամը վէրի-լիպ, Հապսպուրկ խանէտանընդն իմբէրաթօրուգ իւնվանը իւղէ-րինէ պիր տէ Մաճար գրալըզը իւնվանը իլավէ օլունմուշ տրը։

Տուալիզմ, եանի չէֆթ հիւ-քիւմէթ ուսուլի, եալընընը Ավսթ-ռիատա մէվճուտ օլուպ, Ավսթ-ռիա իմբէրաթօրուզընդն ումումի իտարէյէ նազրը պիր վիւքէլսը պուլունտրը կիպի, Մաճար գը-բալըզընդն տախի այրճա քէնտի վիւքէլսը պուլունմադտա տրը։ վէ եալընըզ ումումի խարիճի բօլ-թիգա վէ օրտու վէ տօնանմա ճիհէթինտէ պու իւքի իտարէյէր պիրլէշմիշ օլուպ, տիկէր ճիհէթ-լէրտէ Մաճարիսթանդն վէ սարլ Ավսթրիա հիւքիմէթինին տա-խիլի իտարէյէրի, պաշգա պաշգա տրըլար։

Ումում Ավսթրիա իմբէրաթօր-լուղընդն ճօղրաֆիճա թագսիմի ճիհէթինէ կէլինտիքտէ, խրը-վաթլար, Մաճարիսթան գրմը-նա տիւշմիւշլէր տիր։

Վէ մատամ քի վագթի իլէ խրվաթլար տախի թրպղը Մա-ճարլար կիպի տնի թէպտիյէթ հալինտէ պուլունմադտա իտի-լէր, իմտի, պունլարդն քէնտի Մաճար վաթանտաշլարընդն թէպ-տիլի հալինի գրզգանճադլարը, վէ անլէրին թէպտիյէթի թահ-թընտա եաշամանդն քէնտիլէրին-նէ տաղը կէլէճէճի, թատիի պիր շէյ իտի։

Ավսթրիա մէմալիքինտէ պու-լունան միխթէլիֆ ճինս վէ մի-լիյէթլէր, եուվարլադ եէքիւն-լէր իւղէրինէ ահիտէքի սուրէթ-տէ հիսապ օլունմադտա տրրլար։

Ալէմանլար	10,000,000
Մաճարլար	6 200 000
Զէք, Մորավ վէ Սլովաք	7,000,000
Լէհիլէր	3,200,000
Բութէնլէր	3,100,000
Սլովէնկէր	1,200 000
Խրուաթլար (Արրպ)	4,100 000
Բումէնլէր	2 500,000
Իթալիանլար	700 000
Ճէման	38,000,000

Պու հիսապատան անդաշլարընը-նա կէօրէ, ումումի Ավսթրիա մէ-մալիքինտէ Մաճարլարատան սանրա էն պէօյիւ-ք եէրի թութանլար խրուաթլար տրրլար, վէ պունլար-ըն մրգտարը քիւլթիյէթինտէն, պիր իսանլարը վուգուտինտէ բէ-ք ադրը նէթիճէլէր հուսուլէ կէ-լէճէյի նէթիճէսի չրգարըլա-պիլիր իսկ տէ, հալը հադրատա, օ տէրէճէտէ թէլաշա տիւշար օ-ղանագ պիր էմարէ տէ կէօրիւ-լէմէյօր։

Զաթէն սան թէլէկրաֆլար, խրուաթլարդն իսանընա, բօլ-թիգա մագսէլէրինտէն գիյատէ հագգազը արագիյէ տախիր գարը-տախիլի գարըշըղալարը բէնկի վերիյօրլար։

Խրուաթլար Սըրպիայա վէ Պոսնայա ադ չղգ հէմհուտուտ, վէ պիր տէրէճէյ տէ-ք հէճճինա պու-լունարգլարընտան, պու իշտէ Սըրպիանընն վէ պինէն ալէյհ Բուսիանդն բարմադը պուլունտը-ղընը տա իտտառա իտէճէ-ք օլան, լար հէնուզ մէյտանա չրգ մամըշ-լար իսկ պիլէ, բէյ տէր բէյ չը-գաճագլարը մուհագգագ ատտ օլունադիլիր, քի պունունա մէգ-քիւր իսանընդն բօլթիգաճա է-հէմմիյէթինի կէօյէրէ գատար եիւքսէթմէ-ք զապիլ օլարգտան պէյդ։ Պալգանլարատան բաթ-լադ վէրէճէյինէ միանթադը պուլունան պիր ումում Եվրօբա մուհարէպէսի բէյլդմպէրլէրի տախի, մէյտանա ատթըրգ տինա-եայը վէլվէլէյէ վէրմէ-ք իսթէյէ-ճէքլէր տիր։

Ցագաթ Ավսթրիա վէ Ալէման-եա իթթիֆագը պադը գալադգ-ճա, պիզիմ էֆքեարըմըզ չու-տուբ քի, Խըրուաթիսթան իս-եանը իչիւն տօղրուտան տօղրու Սրպիանընդն վէ Բուսիանդն կիւ-նահլարընը ալմագտան գիատէ ապէս պիր շէյ տախի օլամադ։

Իհթիմալ տրը քի իսեանը հա-զընը տահա գիյատէ գապարընն, վէ քէնտի տախիլինտէ բօլթիթ-գաճա ազրը հալէր տախի քէսպ էյլէսին։ ֆագաթ խարիճանն պունլարա մուավէնէթ օլունմա-յաճաղընտան, վէ մուավէնէթ իթմէ-ք մէյլինտէ պուլունանլարը օլա պիլէ հալը հաղրը քէնտի մէ-յլէրինէ միսսայիա պուլուն-մատրընտան, սըրթընը Ալէման-նիա գալէասընա վէրմիշ օլան Ավսթրօ-Մաճար տէվլէթինին հէր հալտէ իսեանը մէգքիւրը պապ-թըրդ մահվ իսէճէ-ք, էն գի-յատէ ազէ մուվաֆիգ պուլու-նան չէյ տիր։

1883տէ-ք Խրուաթիսթան, 1876 սէնէսինտէ-ք Հէրսէ-ք վէ Պոսնա օլմադ։

* * *

Զին վագալարը տախի ազրրճա պիր հալ քէսպ իթմիշլէր, վէ Լվերօբալրլարա գարշը ումումսու-բէթտէ խաքէնտէրիյէվարի պիր կէօսթէրիշ տախի վուգու պուլ-մուշ իսկ տէ, էվվէլինտէն պէ-րու իւմիա իթմէ-քտէ օլտուղը-մըզ կիպի, Զին իմբէրաթօրու-ղու, պաղը մէմուրիյէթսիզ էճնէ-պի գապըթանդն սէրբիսդէթլէ-րինէ գաբրլարադ, վէ հէնուզ տէրէճէյի իգթիսարլարը թէճ-բիպէ տէվրինտէն կէմմիշ օլան պիր գաչ ալաղ թախիվի վէ եէնի սիրաղլար իլէ միսէլրահ տապ-բիրինէ վէ պիր գաչ գրթա տախի զրրհլըլարընա կիւվէնէրէ-ք քէն-տիսինի թէճլիքէվի պիր տիչմէն բէնչէսինէ տիչիրմէ-ք պասիրէթ-սիզլիրինտէն միմքին մէրթէպէ սագընմայա սայ իտէճէ-ք տիր։

Բարիզտէ քի Զին էլչիսինին մէ-քիք կիպի Լօնտրատան Բարիզ վէ Բարիզտէն Լօնտրայա կիտիպ կէլմէքտէ օլմասը, վէ Ինկիլթէր-րա տէվլէթինին, կէրէ-ք Ֆրանսա վէ կէրէ-ք Զին տէվլէթլէրինին էֆքեարընը իագանտիլ իթթի-քէն սօնրա, պունլարդն արասը-նը պուլուպ, իչի պիր թաթլը եէրինէ պաղլամադ էֆքեարընտա պուլունմուշ օլմասը, իչին սուլհն թէսվիյէ օլունմասը թա-րաֆընա պէօյիւ-ք պիր գուվվէթ վէրմէքտէ տիրլէր։

ԻՍԹԻՆԱՖ ԻԼԱՄԸ ՍՈՒՐԼԷԹԻ

(Երդրում մահպուսկի ալյհինտէ վերիէն իսթինաֆ իլամընդն տինքի նիւսխէ միսիտէ միանէրիհ սուրէթինտէն տէվամ)

Վէ միւթէհիմ Տրդատ իլէ Նի-կողոս վէ Կիւրճի օղլու Մկրտիչ տուբ քի, Խըրուաթիսթան իս-եանը իչիւն տօղրուտան տօղրու Սրպիանընդն վէ Բուսիանդն կիւ-նահլարընը ալմագտան գիատէ ապէս պիր շէյ տախի օլամադ։

Իհթիմալ տրը քի իսեանը հա-զընը տահա գիյատէ գապարընն, վէ քէնտի տախիլինտէ բօլթիթ-գաճա ազրը հալէր տախի քէսպ էյլէսին։ ֆագաթ խարիճանն պունլարա մուավէնէթ օլունմա-յաճաղընտան, վէ մուավէնէթ իթմէ-ք մէյլինտէ պուլունանլարը օլա պիլէ հալը հաղրը քէնտի մէ-յլէրինէ միսսայիա պուլուն-մատրընտան, սըրթընը Ալէման-նիա գալէասընա վէրմիշ օլան Ավսթրօ-Մաճար տէվլէթինին հէր հալտէ իսեանը մէգքիւրը պապ-թըրդ մահվ իսէճէ-ք, էն գի-յատէ ազէ մուվաֆիգ պուլու-նան չէյ տիր։

1883տէ-ք Խրուաթիսթան, 1876 սէնէսինտէ-ք Հէրսէ-ք վէ Պոսնա օլմադ։

* * *

Զին վագալարը տախի ազրրճա պիր հալ քէսպ իթմիշլէր, վէ Լվերօբալրլարա գարշը ումումսու-բէթտէ խաքէնտէրիյէվարի պիր կէօսթէրիշ տախի վուգու պուլ-մուշ իսկ տէ, էվվէլինտէն պէ-րու իւմիա իթմէ-քտէ օլտուղը-մըզ կիպի, Զին իմբէրաթօրու-ղու, պաղը մէմուրիյէթսիզ էճնէ-պի գապըթանդն սէրբիսդէթլէ-րինէ գաբրլարադ, վէ հէնուզ տէրէճէյի իգթիսարլարը թէճ-բիպէ տէվրինտէն կէմմիշ օլան պիր գաչ ալաղ թախիվի վէ եէնի սիրաղլար իլէ միսէլրահ տապ-բիրինէ վէ պիր գաչ գրթա տախի զրրհլըլարընա կիւվէնէրէ-ք քէն-տիսինի թէճլիքէվի պիր տիչմէն բէնչէսինէ տիչիրմէ-ք պասիրէթ-սիզլիրինտէն միմքին մէրթէպէ սագընմայա սայ իտէճէ-ք տիր։

Բարիզտէ քի Զին էլչիսինին մէ-քիք կիպի Լօնտրատան Բարիզ վէ Բարիզտէն Լօնտրայա կիտիպ կէլմէքտէ օլմասը, վէ Ինկիլթէր-րա տէվլէթինին, կէրէ-ք Ֆրանսա վէ կէրէ-ք Զին տէվլէթլէրինին էֆքեարընը իագանտիլ իթթի-քէն սօնրա, պունլարդն արասը-նը պուլուպ, իչի պիր թաթլը եէրինէ պաղլամադ էֆքեարընտա պուլունմուշ օլմասը, իչին սուլհն թէսվիյէ օլունմասը թա-րաֆընա պէօյիւ-ք պիր գուվվէթ վէրմէ-ք քէսպ տիրլէր։

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸՉ

(Մէ-ԼԷԼՖ) ԷՄԻԼ ԲԻԾՊՈՆԷՐԿ

(1846 Կ-Հրատ տէլ-ի)

ԺԷ

ՖԷՍՄԱՏ

Եկրմի տադիգա սանդրա Բարիզէ՝ օղլունդն Լանդնա կիթտի։ Ֆրանսուա չիֆիլիկին էմբաթինատա կէպնիմէքտէ օլմաղը, բէսէրինի կէօրինմէ տէտի։

—Եիւպիսնէն անդայօրմ քի մուֆիֆիպ օլամամըշդն տրը։

—Տէհէթլի պիր հիսատէթիմ վար։ Էկէր չու լանէթ Բուվնայը պիր պուճատա սրդըրարատագ օլուբ իսէմ, պիրմէմ սանու նէ՞ օլամադ։

—Պէն տէ օ ատամը հիչ սէվմէմ, ճէվապ վէրտի օղլու պօղունուզ պիր սէսա իլ։

—Օ ատամ պէրհայաթ օլարգճա վէ եախսա չիֆիմլիքտէ պուլունարգճա, պիզ պիր էյէ մուֆիֆիպ օլամայաճաղըզ։ Ասրլ էֆէնտի օ տրը, իսթէ-տիկէ կիպի էմբ իսիյօր։ Ֆ-տգ Մէրիլ բու հարդ պիր ճիմամ կիպի տիր, մարի-նայա պէնդէյօր։ Սանատ պիր էյ պէրէնիմէ։ Բուվնանդն պաղրըկանատ պիրէ գանն իսէրսին գօրգայօր։ Ա՜հ, օ Բուվնա, օ Բուվնա։ Անդն պիր նիյէթիմ վար տրը քի հէր քէստէն, համթնա էֆէնտիսինէն պիրէ կիրկէօր։ Նէ՞ խթէր, նէ՞ պէրլէր, նէ՞ ուսմար։ պիրմ մէրատէթտէն մանրատմիթմէ՞ք մի։

—Լարդ գանն իսէրիմ։

—Էվվէթ, քի Պանչ միրատա գոնդն։ Բուվնա իչիւն տիսնեատատ ա գրգատան պաչգա քիմսէ էօգ տրը։ Օ մէնֆաբ Բուվնա պիր հէյքէլ, թատ-տան մատատալ պիր ինանատա պէնդէր։ Նէ սէօյէտիպէպիր, նէ տէ ֆէքրի անդաչրը։ Հէլէ չու էյլ քի, Մէլիկ վասիյէթնատէ եարմագ իսթէմէտիկինի պանա պէյան իթտի։ Հալ պու-քի գաթիլ Ժան Բընօնդն գըգընատան հէչ պիր էյ իւմիտ իսէմէյիլ, պու թարաֆատան հիչ պիր էյ եարըլմամագ, մէրդումէ դըզ սէնի սէվմէյօր։

—Լաքին պէն անը սէվէրիմ, էվվէթ, սէվէրիմ պէն օ զըզը։

—Էլիմիզատ մատամ քի պիր չարէ եօգ, արթըգ մէրդումէյի ագընատան չըգարմալըսընն։ Սէօյօնա սահիպ օլաբըլմըզտա, օ վագթ պագարըզ։ Հու տա վար քի, օ պիր քիչիւք զըզ տրը, սէն պիր ատամսդն։ Էկէր տա-նա գարը օլմագ իսթէյէզսէ, մանթօնէթա եարարսընն։ անլատընն մը։

—Էվվէթ, ճէվապ վէրտի Ֆրանսուա վիճուտը իւրբէրէրէք։

Մէրդում պունը տէյիպ պաչընը էօնիւնէ էյտիիրնատ, պատատը տէհ-չէթլի պիր թարդատա կիւլիմսէտի։

Պատա օղուլ՝ պաղչէլէրին խարիճինատ էթրաֆ տուվարը պէյընատան եիւ-ռիմէքտ, վէ էթրաֆը չէվրիմիզ օրմագ սրդը պիր պաղչէյէ պէնդէյլն վէ ի-չէ հէրթրաֆ գատար վիւսաթը օյան քիւչիւք պիր զօռուտան ազ պիր էյ ուղաղ պուլունմադտա իսիլէր։

—Պու թարաֆատան էկլ, տէտի Բարիզէ պաղուճա՝ գօռույը կէօթէրէրէք։

Պուհնդրա եէնի էքիրմիշ թարդատ իչինտէն կէչէրէք օրմանա կիրիպ, պիր ատագիա սանդրա էթրաֆը զ-յէթ ըզ ազատարրա մուհաթ պիր աչրդ լըզդն օրթա եէրինտէ պուլանարդր։

—Պուրատա իսթէտիմիզ կիպի կէօրիչէպիլիրիզ, տէտի Բարիզէ տու-բարագ։ քիմսէ պիզի նէ կէօրիւր վէ նէ իչիտիր։

Մատամֆիհի մէրդումատան գուլագ վէրիպ տիյնէտիլէր։ Էթրաֆլարընատա տէրին պիր սիրիթ՝ հիւբմինի իճրատ իթմէքտէ իսի։

—Ֆրանգդ մանսուլը փագթրնատա հէր քէս սուրագա կէլիր, տէտի Ֆ-րանսուա։

—Էյ ճանրմ, պէն դինիմէ էսյլ գարարլաշարրմըշտա քի պու սէնէ պիր լքաթ Ֆրանգդ թօրլայատագդ, ճէվապ վէրտի Բարիզէ մէնէ պիր էյ իւմիտ իսէմէյիզ

տիքլերին վէ քէնարի Տէրսաատէթէ պուլունուպ Էվրագ սանտըղընին քէնտի խանէսինէ կէօթիւրիւլտիկինտէն վէ ՀԱԳԱՐԸՂԸՆՏԱՆ ասլա խապէրի պուլունմատըղընը պէյան վէ տիկէրի Համամճեան Ցակոբ էֆէնտի միւթէհէմիէրին իֆատաթընտան պիր շիրքէթին վիճուտի անլաշըմագտա իսէ տէ, սլունտան մագսէա մէմալիքը Օսմանիէնին պիր գըթասընը հիւքիւմէթը Սէնիէ իտարէսինտէն չըգարմագ վէ եաքատ էհալիսէն պաղըրընը հիւքիւմէթ ալէյհինտէ խատան թիտիրմէք օրտուղունա տարը իպրարաթ վէ իմտարաթը վագտատ վէ էլէ կէչիրիլէն Էվրագ միլինտերիճաթընտան ալէյայը միլինգնիա պուլունմատըղը վէ չինքի պիր ալվէթին իտարէսինտէն մէմալիքինին պիր ճիւզինի չըգարապկմէք վէ էհալիի խատան իթիրմէք պու կիպի Էվրագ բարչարարը վէ իճթիհատարը իլէ հուսուլէ կէլմէյիպ միթթէհիմիէրատէն հիչ պիրիսինին ֆիքիրատէն պէօյլէ պիր չէյ կէչիրմիշ օլմայագագլարընը վէ պունլարընտա իթիհամարընտա մէտարը թաթպիգ իթթիֆաղ օլունան էլի սէքիզինճի մատտէնին հիքմիւ սիրահրա խատատա խպիտարը խէնլէրէ վէ պիրինճի ֆիգրաթ միւզէյէլի մէմլէքէթին պիր գըրմընը իտարէի հիւքիւմէթտէն չըգարմագ թէչէպպիսինտէ պուլունանլարա ախտ վէ թէչէպպիս իսէ իքմալ օլունան 53ինճի մատէնին ֆիգրաթ սիրէսի հիքմիւնճէ թատիմ օլունան ճինայէթին իճրասընա պէտ իթմէք օրուպ, պու մէսէլէտէ տէկիլ պէտ իթմէք, իլա չիրքէթէն մագսէտ հեր նէ օլսա տախի անընճ իճրասընա խպիտատար օլունմագտան ըսնու, իտիլտիկինի վէ հեր նէ գատար էվրագըն պաղընը իլէ միւթէէհիմէրատէն պիր գըմընընճ միլլէթ սէրպէսթիկի կիպի սէօղլէր վուգու պուլմուշ իսէ տէ, հիւքիւմէթը Օսմանիյէտ թէպալէթլէրի հասէպիլէ պիւթիւն էրմենիլէրին քէնտու պատրիարքարընը պիրտի-քլերի վէ միւթէհիմէր տախի միլլէթը մէրգումէսէն օլուպ լու անէ գատար աէվլէթը Ալիյէ սայէսինտէ կէչինտիքլերի ճիհէթլէ ֆիքրլերինտէն էօյլէ էֆքարը ֆասիտ կէչիրմիշ օլմայագագլարընը, վէ միլլէթ սէրպէսթիկի սէօղիւ իլէ իլ վէ հիւնէրտէ թէրագգը վէ ալտագ 'պօզուգյուզընը մուճիպ օլան ահվալտէն թէվագգի տիմէք իսթէտիքլերի պէրաի իյղահ իֆատէ իտիրմիշ օլտուղունը վէ պու ճիհէթլէ տախի աթֆը նպարը տըղդաթլէ պէրաթլերինէ հիւքմ օլունմասը թալէպինտէ պուլունտուղընը իֆատէ վէ տէրմէյան իթմիշ, վէ միւտտաիի ումումի Ըմէթ պէյ՝ ճէմիյէթը ֆէսատիյէնին վիճուտա վէ խէֆասը միւթէհագդագ վէ միւթէարէֆ օլուպ, միւթէհիմէրին պու ճէմիյէթի խօտպէխատ իլլա վէ միւթէչէպպիս օլտուգլարը էֆալը ֆասիտէն ըուճու իթմէտիքլերինի վէ ճէմիյէթը մէգբիւրէնին հիւքիւմէթէ մէյտանա չըգարըլտըղընը միւթէագըպ սէթրը էֆալ մագսէտի իլէ էվրագ եագմագ վէ սանտըգ այրըմագ կիպի պիր թագըմ մուամէլէլէրատէ պուլունտուգլարը միւսպէթ խուկինի, վէ պինտէն ալէյհ իթհամ գարարընը թահթը թաստիգ ալունմասը թալէպինտէ պուլունտուղընը, վէ Համամճեան Ցակոր էֆէնտինին ճէմիյէթ ֆէսատա մէպնի օլմատըղը իչուն խաֆի թութուլմատըղը կիպի պիսապիթիւն իլանա տա միւզում օլմատըղը, վէ մէսէլէ մէյտանը բէսմէ գնուբմատան միւվէքքիրլերինին բուճույէ տէլալէթ իտէթէք սաբէթտէ էվրագ թօբլանմասընա թէչէպպիս իթտիքլերի եօլունտա վուգու պուլան միւտաֆիաասընա գարշը էվրագըն պիր արալըգ թօբլանըլմասը սէօյլէնիրմիշ խէտ տէ, պունտան մագսէա ճէմիյէթը ֆէսատիյէ եաղըլանլար պէ՛ն ինամ պարտ մէրթէպէ սըղըլմիր վէ կիրիլթիս հըսա օլունմագա պարչարարը։

(Տէվ-ի)

ԽՐՈՒԱԹԻՄԱՆ ԻԽԹԻԼԱԼԸ

Աւսթրիա մէմալիքի էյալէթընտան խրուաթիսթան էյալէթինին գարըշըգլարընա, էյալէթը մէգբիւրէնին մագարրը պուլանան Ակրամ չէհրինտէ էպնիյէի մերիյէ իւզէրլերինտէ սաըլը օլան Մաճարճա լէվհարալա Մաճար արմալարընին խրուաթլար թարաֆընտան գավրանըպ ալտագ արնմասընտան պուչանկը օլարը վէ պունտան իւզէրինէ Աւսթրիա վէ Մաճարիսթան հէյէթը վիւքլալարընին վիէննատա պիր գանֆէրանս ագտ իսէրէք, մէգբիւր լէվհա վէ արմարարին եէնիտէն եէրլէրինէ թատիգ իսիլմէսինէ գարար վերիլտիկի կաղէթա սագայանլարա մանլիմ տարը։

Պու բասթա իլէ կէլէն Լվրօբա կաղէթալարընտա օգունարընա կէօրէ, ալտֆրանկա սէպտեմբերին, Ղնեի կիւնիւ, ժէնէրալ Բամպէրի՝ վիւքէանընն գարարը մուճիպլինճէ մէգբիւր լէվհա վէ արմալարին եէրինէ գօմնալարընը էմ իթմիշ օլմայա, Մաճար հիւքիւմէթինին գօմիսերի Մ. Հէրմոգ՝ իբի պէօյիւք բիյատ ասքերինին հրմալէթ վէ մուավինէթիլէ էմրը մէգբիւրը իճրա իթմիշ վէ էհալի ասասքիրը մէգբիւրէնին էթրաֆընտա տուրարագ հիչ պիր սէս չըգարմամշ իսէ տէ, օ կիճէ ալտֆրանկա սասթ 40 բատտէրիներինէ էհալի մէրգումմ՝ պէլէմլիյէ տարէսինին իւզէրինէ եատմուր կիպի թաշ եագտըրարագ թէքմիլ ճամարը ասչարա արմշ վէ իշթէ պու սուբէթլէ աբմա վէ լէվհալարընն եէնիտէն թաալիդի ալէյհինտէ բրբօթէսմօ իթմիշ տարը։ Պունտան իւզէրինէ ասքէր ենթիշիպ սիւնկիյէ տալրանարագ գալագալըղը տաղդթմշ վէ սօգագ աղզլարընտա ասքէր գօրտնըլարը վագ օլունմուշ տարը։ Էհալի իսէ մէյսու օլմայարագ պաչդա պիր մանհալտէ թօբլանընգ «եաչասընն խրուաթիսթան» պաղբրմագա պաչլամշը, վէ պու բաթբրար կիտէրէք պէօյիս տիկինտէն ժէնէրալ Բամպէրկ՝ պիր զապիթ կէօնտէրիպ տաղբմալարընը թէնպիհ իթտիրմիշ իսէ տէ, զապիթը մուտարիէյհ՝ արպէտաճբլար թարաֆընտան ալամէթը թահգիր օլան ըսընգլարը գագուլ օլունմուշ տարը։ Պունուն իւզէրինէ պիր պէօլիւք սիվարի իլէ իչ պէօլիւք բիյատ ասքէրինին արպէտաճբլար իւզէրինէ եիրիմէլէրինէ էմր վերիրմիշ օլմայա, ասասքիր իլէ էհալի միյանընտա էբէյիճէ չէտիտ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ, վէ էհալի՝ մէյտանը հարպտա պիր խալի էօլիւ վէ եարալը պրագտրգտան սօնդրա տաղբմմշ տարը։

Հէման օ տագիգատա Խրվաթիսթանտա Գրաբինա նամ մահալ գուրպինտէ 400 քէօյիւ՝ պիր միֆրիդ ժանտարմա ասքէրի իւզէրինէ պիլ հիւճում, ասասքիրը մէրգումէյի ֆիրարա մէճպուր իթմիշլէր տարը։

Աւսթրիա կաղէթալարընն թէէմինէ կէօրէ, էլան իսեան իւզրէ օլան մէվագիտէ 30,000տէն ղիյատէ ասասքիրի նիզամիյէ մէվճուտ իսէ տէ, ժէնէրալ Բամպէրկ հիւքիւմէթը մէրքէզիլէտէն եէնիտէն իմատ իսթէմիշ օլմաղա, պունտան՝ հարէքէթը խեանիյէի մէգբիւրէնին ճէսամէթ ու էհէմմիյէթի ֆարգ ու իսթիալալ օլունապիլիր։

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ վալիսի Ֆօթիատէս բաշա հապրէթլէրինին միւտտէթը նիզամիյէսի օլան պէշ սէնէ միւնգագիյէ օլմագ իւզրէ պուլունտը, միչարէլէյհին եէրինէ Պապը Ալի թարաֆընտան Սիսամ պէյի Ատասիտա բաշա Կոպրէթլէրինին թային պունճաճարընա տարը տէվրան իսէ պիր չալիսայը կապէթտարպտա եաղմրշ իսէք տէ, միչարէլէյհ Ատասիտա բաշատան մատտա էսպագ խարիճիյէ նազրը Ալէքսանտր Գարաթէոտորի բաշա հապրէթլէրինին տախի նապ ու թայինի հագդընտա պիր թէվաթուր դուհուր իթմիշ վէ պու թէվաթուր տանա վկյտալ գաւվէթլի պուլունմուշ տարը։

Մաիսմ տիր քի ճեղիրեի մէգբիւրէ վալիսի՝ նիզամամի էասախի ահրեատինճա, խրիթիյան օլաճագ վէ միտտէթը մէմուրիյէթի պէշ սէնէ տէվամ իսէճէք տարը։

* * *

Կիրիտին ԽՐԻԳ-ի նամ թիրքճէ կաղէթասընտա օգունուղուն նա կէօրէ, մէճիլսը ումումինին խրիսթիյան աղալարը՝ ԲԷԹԻՆԱՍ պիր մէճիս ագտ իսէրէք, խրրիսթիյան գարբլարընին խալամ խանէլէրինտէ խրամէթ քէսարըզա կիրմէյէրինի մէն իթմէյէ գարար վերմիշլէր, վէ ԲԷԹԻՆԱՍ էհալիի խրրիսթիյանլիյէսի տախի պու գարարա մուվաֆագաթ իթմիշ օլտրպրնտան, վէսատիթը խաֆիյէ իլէ ԲԷԹԻՆԱՍ ռանճաղընին խրիսթիյանլարընա օլ պագատ թէնպիհաթը լազմմ իճրա իտիրմիշ, վէ մուհալէֆէթ իսէնկէրին քիլիսէլէրէ գագալ օլունմայաճաղը մագամը թէհտիտատ խապէր վերիրմիշ տարը։ Պունուն իւզէրինէ խալամ խանէլէրինտէ խրամէթ քէսարըզտա պուլունան խրիսթիյան գուրընլար՝ եէրլէրինտէն չըգմաղա մէճպուր օլտուգլարը կիպի, պաղբլարը տա իշլէրինի զայդ իթմէք վէ թատատիտէն տէ դուրթուլմագ իչին խրամիյէթի գագալ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունմուշլար տարը։

Մէգբիւր ԽՐԻԳ-ի կաղէթասընդն մանիմաթընա կէօրէ, թէտպիրը մէգբիւր խալամ չիֆթլիքլերինտէ իշլէյէն էրքէք խրիսթիյանլար հագդընտա տախի իթթիհազ օլընտըղընտան, խալամ ասասընը չիֆթլիքէաթք՝ պութէտպիրին եիւզիւնտէն զրաաթա կէլէճէք զարար ու խասարընը էօնիրի ալմաղա պիր չարէ պուլմագ իչին խալամ մէքթէպինտէ պիր ճէմիյէթ ագտ իթմիշլէր տարը։ Հալ պու քի խրիսթիյանլար պու իճթիհատ պաչդա մանալար վերքէք, հէր թարաֆա թէլէկրաֆլար չէքմիշլէր տարը։ Միւսլիմանլար իսէ չիֆթլիք վէ թարալարընտա իշլէմէյէն խրիսթիյան եանաշմա վէ չիֆթիճիլերինին եէրինէ տիշարտան ըէնչպէր կէթիրմէք իչին իճրաի միւզաքէրէ իթմիշլէր տարը։

ՍՈՒ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սու գումբանիասընին միւտիր-մուբախասը Թէրնօ պէյ էֆէնտի հապրէթլէրի՝ սու եօլարը ինչաթը հագդընտա Տախիկյէ նազրը Էհէմ բաշա հապրէթլէրինէ տիթիսէի իքինճի բարօրթօյը թագտիմ իչէմիշ տարը։

Նազրը բաշա հապրէթլէրի,

Գումբանիանընն քեաֆֆէի ամէլիյաթը հագդընտա յուլիս 12 թարիխի վէ 218 նումէրօլը պիրինճի բարօրթօնրն տէվամը օլմագ իւզրէ իչպու իքինճի բարօրթօմը տախի զաթը ասֆանէլէրինէ թագտիմէ քէսպը ֆախրու չէրէֆ էյլէրիմ։

Թագինէլէրին ինչաթը՝ միւհէնտիս վէ միւթէահհիտ Մ. Պարիօրա թարաֆընտան կէրմիի թամ իւզրէ իլէրի կէօթիւրիւմիշ տարը։ Ֆէրիքէօյտէքի խագինէնին էթրաֆ տուվարարը խիթամ պուլուպ, իւզէրինտէքի թօնօղունտա նրաֆը եարըմշ տարը։

Շիլիտէքի խագինէնին տուվարարը վէ թօնօղը տախի քեամիլէն ինչա օլունմուշ տարը։

Իչպու իքի ինչաթէն միւթէահհիտի պիր խայլը քիրէճ, խոպրասան, թուպրա, վէ միխթէլիֆ պօղարատա թաշարթէտարիք իթմիշ տիր։ Մուամիլէյհ մէղքիր խազինէլէրի՝ թէահհիւտ իթտիկի միւտտէթտէն էվվէլ գուտրանիայա թէսլիմ իտէճէք տիր։

Մ. Մ. Բիկէթթի վէ Ապտիւլ Բահման ագա թարաֆընտան թէահհիւտ իտիլէն Ֆէրի քէօյ գուրպինտէքի թօնօղը սու եօլու խիթամ պուլմուշ նազրը իլէ պագըլտպիրը։ պու հալտէ ըէք աղ էհէմմիյէթի օլան ինչաաթը իրմալիյէ դարմշ տարը։

Ելինէ մուամիլէյհիւմանդն թէահհիւտ իթթիքլերի Ա. Տիմիթրի նամ մահալին եէր ալթը թարիգի՝ 284 մէթրօ ուզունլուգտա տէլինմիշ տիր։ Մ. Մ. Բիկէթթինին վէ Ապտիւլ Բահման ագա թարաֆընտան տարֆ օլունան տայ ա զայրէթի սայէսինտէ տուվարճլըղա ահա ամէլիյաթ բէք չապուգ խիթամ պուլաճագ տրը։

Ֆէրի քէօյ խագինէսի իլէ Տէրգօսատ վագը հավուզ պէյ-նինտէքի սու եօլունին ինչաթընտա Մ. Վասիլքի վէ Մ. Գարիօլա թարաֆընտան միւթէլիֆ նօգթալարտա եանի քեաղտխանէ մաքինասընին տագ վէ սօլընտա 19-21, 23-24, 26-25, վէ 33-34 քիլօմէթրօլար պէնինտէ միւպաշէրէթ օրնմշ տրը։

Մուամիլէյհիւմանմիթահհիտէր՝ ամէլէնին խաքան իթմէսի իչին պիր խայը մահալէր թէէթիս իթթիքլերի կիպի, բէք չօգտա լէվազիմաթ թէտարիք իթմիշլէր տրը։

Իպթիտարատա թանգիմի պիր ազ ապրը սուրէթտէ իլէրի կիթմիշ օլան մէգբիւր եօլ ինչաաթընն քէսարը կէրմիյէթ խտէճէյի էլեէվմ մուհագագ տրը։

Միթթահհիւտլէր՝ գէլընն պիլէ իճրաի ամէլիյաթա տէվամ իտէպիէճէքլեր վէ կէճէլերի տէ ամէլէ իշլէտպիլէճէքլեր տիր։

Միրիյէ պախտ օլուպ իւզէրինտէ նազլյաթ իճրա օլընան վէ բէք ֆէնա պիր հալտէ պուլունան եօլարընն գբտը աղէմինին թամիրինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմշ տրը։

Տաղմաս գումբանիասընա մէնսուպ միւհէնտիս Շօլին թահթը իտարէսինտէ օլարագ, Պէյօղլունտա, Գարաթատա վէ Պօղաղ իչինին Բումէլի սէվահիլինտէ ինչա օլունճաղ օլան սու եօլարընընն ինչաթընա, Ալթընճը տարիէի պէլէտիյէ բէիսի պէյ էֆէնտի հագրէթլէրինէ թէպղիզ օլունան բրօկրամ մուճիպինճէ մուխթէլիֆ նօգթալարտան իպթիտար օլունմուշ տրը։

Գումբանիանընն եէտինտէ բէք չօգ պօրուլար մէվճուտ իսէ տէ, տէօքմէ ֆապրիգալարը՝ պօրուլարը պիրլէշտիրճէճէք էշնայը խիլէն սրարընը միճիպինճէ իրալ իթմէմշ օլտուգլարընտան, իչպու ինչաթա արտու օլունտուղու վէճհլէ կէրմիյէթ վերիլէմէմշտիր։ Էշնամի մէգբիւրէ վիրուա իտէր իթմէղ՝ միւթէահհիւտլէր դայդ օլան վագթը գաղանճաճագլար տրը։ Թուրմագալար իչին իգթիդա իտէն պօրուլար վէ պանկլարընն գբտը աղէմի թէտարիք օլունմուշ տրը։

Միւհէնտիս Մ. Շօլ՝ օգոստոսընն 31ինէ գատար մէվգիինէ կէօրէ 4100 մէթրօ պօրու ֆէրշ իթմշ, վէ թարիխը մէգբիւրատ պօրու եէրլէշտիրմէք իչին 2000 մէթրօյա գարիպ խէնտէքլէր հազրըլանմշ տրը։

Տէրգօս կէօրիս էթրաֆընտա իճրա օլունճաղ օլան միխթէլիֆ ամէլիյաթ՝ միւհէնտիս վէ միւթահհիտ Մ. Մավրօգօրտաթօ թարաֆընտան քեմալը կէրմիյէթէ իճրա իտիլմէքտէ տիր։ Գունտան էվվէլքի բարօրթօտա տախի արշ օլունարը վէճհ իլէ, իչպու ինչաթա յուլիսին 20ճճի կիւնիւ հագիգաթէն պաչլանըրմշ տրը։ Թարիխը մէղքիրտէն պէրու եանի 40 կիւն զարֆընտա Մ. Մավրօգօրտաթօ՝ պարագալարընն ինչաթընը իքմալ իթտիրի կիպի։

մաքինիսթէրին իսքեանը իչիւն լազմ կէլէն մահալլէրին վէ տէրօկիթօ հավուզընն ամէլիյաթը հաֆրիյէսինի պիթիրմշ տիր։ Ի. գամէթ մախսուս մահալլէրին տուվարարը պիրինճի գաթա գատար չըղմշ տրը։

Սույրն թէրֆիրինէ մախսուս օլան մաքինալարընն վաղ օլունաճագ մահալին ամէլիյաթը թիւրապիյէսի թէսվիյէ օլունմուշ տրը։

Սույրան սիղիւլէճէկի մահալին իւսթիւ գալալը օլան եօլը՝ գումբանիա միւհէնտիսլերինին թահթը նէզարէթինտէ օլարագ ինչա սլունմագտա տրը։ 60 մէթրօ ուզունլուգընտա պիր գըսմընն թէէրիպէսի իճրա օլունմուշ վէ 200 մէթրօլրդ պիր մէսաֆէտէ տախի ամէլիյաթը թիւրապիյէ խիթամ պուլմուշ տրը։ Իչպու թէէրիպէտէն նէթայիճը հասէնէ հուսուլէ կէլմշ տիր։

Միւհէնտիսլերիմիզ՝ սույրն տիպինի թէմիզլէմէյէ մուխասսա ֆրանսատան ճէլբ օլունան վէ Տէրգօս կէօյինէ եէրլէշտիրիմշ օլան մաքինանընն թէճրիպէսինի իճրա էյլէմշլէր տիր։ Թէճրիպը մէգբիւրէտէ մուվաֆֆագիյէթ հուսուլէ կէլմշ օլտուղունտան, մէգբիւր մաքինա կէօրիս թէմիզլէմէք վէ տէրբղիթօ հավուզընն եօլարընը այրզլամագ կիպի ամէլիյաթը միշքիէնին իճրասընա իպթիտար իտէճէք տիր։

Խարէ մէճիսի՝ օգոստոսն 13|25ինճի կիւնիւ վուգու պուլան իճթիմանընա, Ֆէրի քէօյինէքի պիր գըսմ ինչաաթ, եանիֆապրիգալարպէ քճիլէր իչին իբի խանէ վէ պիր քիւքիւք խազինէյի միլլէթիմ Մ. Ժ. Հիւմբրիզանա իհալէ էյլէտի։ Միւթէահհիտը մուամիլէյհ՝ թէսթիկատնէյէ՝ գբտը աղէմի պիրէ իճրաի ամէլիյաթա տէվամ իտէպիէճէքլեր վէ կէճէլերի տէ ամէլէ իշլէտպիլէճէքլեր տիր։

Միթթահհիւտլէր՝ գբտը աղէմի պիրէ իճրաի ամէլիյաթա տէվամ իտէպիէճէքլեր վէ կէճէլերի տէ ամէլէ իշլէտպիլէճէքլեր տիր։

Գումբանիանընն սէրմիհէնտիսի Տէրսաատէթէ վիրուա իտէր իթմէղ, Պողազ իչինտէքի խազինէլեր իլէ սույրն սիղիւլէճէյի մահալին իւսթիւ էօթիւլիւ եօլու իլէ սու ախազ խազճէք խազինէ պէնինտէքի եօլար մէվզի միւզայէտէյ զօնուլաճագ տրը։

Վէլէհարը տէօրթտէ իւչ գրսմը թէպաամ տէվէլէթը Օսմանիյէտէն պուլունան 900է գարիպ ամէլէ՝ էլեէվմ միւխթէլիֆ տէսթիկեահարտա չալըշմագտա տրը։

Զաթը ասրֆանէլէրինէ թագտիմէ միւֆթէխիր օլարըզմ օգոստոս 14 թարիխ վէ 239 նումէրօլը մէքթուպլարտա մանզուրը ալիլէրի պուրըրընը օլաճաղը վէճհլէ, ամէլէնին մէվսիմ խասթալըգլարընտան միւմքին մէրթէպէ միւհաֆաղասը իչիւն թէտապիրը միւքէմմէլէ իթթիխաղ գըրընմըշտրը։

Գումբանիա թապիպլէրինին հիմմաթը սայէսինտէ բէք աղ խասթա վուգու պուլմուշ տրը։ Մէղքիր խասթալարընն գբտը աղէմի պիրիմ սէյյար խասթախանէլէրիմիզտէ թէտավի օլունմուշ վէ եարընը 4 նէֆէրին չէհրին խասթախանէլէրինէ կէօնտէրիլմէսինէ հաճէթ կէօրիլմիշ տիր։

Թարաֆը ասրֆանէլէրինտէն տախի թաստիգ պուլրուլաճաղը վէճհլէ, Գումբանիա՝ ինչաթընն միմքին մէրթէպէ միւրաթէլ խիթամընը կէօրմէք իսթէյէն զաթը հազրէթի Շէհրիյարինին իչպու արզուսունու եէրինէ վարտրմագ վէ 1885 սէնէսինտէ սույր չէհրի ճէրէյան իթտիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմագ իչին քէնտի վար գուվվէթիլէ չալըշմագտա տրը։

Իհթիրամաթը ֆարիգամը գապուէ լութֆ ու հիմմէթ պույուրմալարը միսթէրճա տրը։

Մէ-ֆէր-Մ-ը-ի-ի-

ԹԷՐՆՕ

ԷՄԼԱՔ ՎԷՐԿԻՍԻՆԻ ՀԷՆՈՒՉ ԻՑՅԱ ԻԹՄԷՅԷՆԼԷՐԻ ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Զըղան 98 սէնէսի էմլաք վերկիլէրինի հէնուզ իյֆա իթմէյէնլէր իչիւն իչպու եյլուլ 15ինտէն սօնրա գուրօն գապալ օլունմայըպ նագտէն 19 ղրուչտան մէճիսիյէ թալէպ օլունաճաղը, քէզա պու սէնէ վերկիլէրինի տախի սէնէնին նիհայէթինէ գատար վէրմէկէնէրատէն քէզանագտ ալանաճաղը գարարը ալի իգթիզասընտան պուլունմաղլա, հեր քիմին հէնուզ իթա օլունմամըշ վերկիլերի վար իսէ, Գալաթա ճիհէթինտէ Գօմիսիօն խանընտա աչաղը գաթատա 34 նումէրօտա Պօղոս Մանուէլեանընն մաղազասընա, վէ Սթանպօլ ճիհէթինտէ տախի Սուլթան Պայազիտտէ Մաւիյէ ալթընտա 37 նումէրօտա Գարեգին Այչճեանընն մաղազասընա միւրաճաաթ էյլէսիքլերի հալտէ, դայէթ էհվէնն վէ սըրալը ֆիյաթլէ գուրօն սաթըլաճաղը կիպի, իսթէէնէնին տախի տարբէլերճէ վերկի պօրճարը թէվիեէ օլունաճաղը իլան օլունուր։

13 Ագոստոս 99 8—6

ՆԱՄԸՐ ԻԼԱՆԸ

«ԷԿՋԻՍԻՕՆ ՏԷԼԻՆԻ»

Ալթինալը մէշհուր իսկէնտէր խասֆիտես նամ զաթընընթէրթիպքերտէսի օլան պատատ մուհարբէ մուայիճէ՝ ալա աճը վերմէյէրէք 10 կիւն զարֆընտա այագտաքի նասրըլարը չըգարը։ Գալաթատա Մէհմիտ Ալի բաշա խանընն ալթընտա Բաֆայէլ Գ. Լամպրինինին 122 նումէրօլու մաղազասընտա վէ Սթանպօլտա Պէօյիւք կէօմրիւք գարշըսընտա սարրաֆ Կիւրիսթանեան Արթին էֆէնտինին տիւքքանընտա ֆիւրուխթ օլունմագտա տրը։ 6—2

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Մարմարա տէնիզինտէ գումա օթուրան Ֆրէսինէ գումբանիասընընն Ազէ նամ վարօրընտա Սէլանիքտէն վերիլէն ագչէ կրուբօլարընընն գումբանիաի մէգբիւր թարաֆընտան զապթ օլունտրը իչիւն Բօսթա նէզարէթիյլէ մէղքիւր Ֆրանսըզ գումբանիասը արասընտա թահատատուս իտէն միւնաղատա հէնուզ թէսվիյէէվիր օլմայըպ, պու պատտէ Պապը Ալի հուդուգ միշավիրլէրինին բէյի սիվալ օլունմուշ օլմաղլա, մուամիլէյհիւմ՝ մէսէլէի մէղքիւրէնին սըրֆ Օսմանը մէհաքիմինէ ըուէթի լազըմ կէլտիկինէ տախր պէյանը բէյ իթմիշ վէ մուճիպինճէ բարօրթօլարընը թանգիմ էյլէմիշ օլտրգլարընտան, մէղքիւր բարօրթօ էվվէլքի կիւն Ֆրանսըզ սէֆարէթինէ թէպղիզ օլունմուշ տրը։

Պահրիյէ թիճարէթ մահքէմէսի՝ պու մէսէլէյէ հալլինէ տէկէն գումբանիանընն իճրա ճէմիյէթինէ կրուբօլարտաքի մէգատարը մէպալիզ գատար ագչէ տէրօղիթօ իթմէսինէ գարար վերմիշ իսէ տէ, Ֆրանսըզ գումբանիասը խօտպէխօտ մէսէլէի մէղքիւրէյի միւղատքերէ իտէրէք ահազը մէպալիզ եիւզտէ 70 վերմէյէ գարար վերմիշ, վէ իչթէ պու իքի պիրպիրինէ մուղայիր գարարլար իւզէրինէ օրթայա պիր սէլահիյէթ մէսէլէսի չըգարագ, մատտէ Պապը Ալինին հուգուգ միշավիրլէրի բէյինէ հէվալէ օլունմուշ, վէ անլէր թարաֆընտան տա պատատ զիքր օլունան բէյ պէէան իտիրմիշ տիր։

—

Սարուխան սանճաղը տախիլինտէ Գրրգ աղաճ գազասը գայմագամը ալէյհինտէ չիքեայաթ վագը օլտուղունտան, սանճաղը մէղքիւր մութասարրրֆը Սուրուրի էֆէնտի՝ իճրաի թահգրգաթ իչիւն օլ թարաֆա պիր մէմուրը մախսուս իրսալ իթմիշ տիր։

—

—Իտարէի Մախսուէնին Շերիֆէ-ոն վարորը՝ Թէրսանէ հիսապնա մատէն քէօմիւրիւ կէթիրմէք իւղրէ տիւն սապահ Իրէքլիյէ միթէվէճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Խէ-ոս-վէնդիյէ կաղէթասընդն պէյանընա կէօրէ, Ուշագ զաւասընտա վազը Գարա Հալը գարիյէսինտէ մուգատէմա իմալ օլունան գալպ մէճիտիյէլերին միթէճասրրարը մէյտանա չըգարըլարագ, հագլարընտա մուամէլէի գանունիյէնին իճրասը քէօթահէա միթէսարրբֆլըղընա թավսիյէ օլան ինչ տրը։

—Պէրլինտէն վ-էդնա եաղրլտրդընա կէօրէ, սիրէն լիէճլիթահսիլ Պէրլինէ իպամ գելընմիշ օլան Բիրա վէ Մուսթաֆա էֆէնտիլէր էվվէլիսի բազար կիւնիւ Պէրլինէ մուվասէլէթ իթմիշլեր տիր, վէ երթէսի կիւնիւ Պէրլինէ թագրիպէն եարրմ սաաթ մասֆէսի պուլունան Բօղտամ նամ մահալէ հուզուրը իսթէրսա օրիյէ վէ պատէհու. բրէնա Շարլ վէ Ֆրէտերիք Շարլ հաղարաթընդն հուզուրլարընա չրգարագ այրը այրը մազհարը իլիթֆաթ օլմուշլար տրը։

Մուսիսիլէյհիմա էֆէնտիլէր՝ պանֆիր օգոստոսդն 21ինտէ իճրա իսիյէն բէսմի կէչիրտէ, իսբէրաթ օրընդն գարշըսընա միսաստրֆ նոգթատա հարպիյէ թալէպկէսիյէ պիրլիքտէ իճրա իտիլէն բէսմը կէչիրտէ հաղրը պուլունմուշլար տրը։ Մուսիսիլէյհիմա 6 այ լիսան թալիմի վէ թապգա վէ խսթիհքամ վէ նազարիյաթլա մէշղուլ օլուպ, իչ սէնէ տէ ալարարտա խսթիհտամ՝ օլունաճագլար տրը։ Շիմտիտէն սէրսլէրէ պաշլամըշլար տրը։

—Լանեատան եաղրլտրդընա կէօրէ, պիր հայտուտ չէթէսի՝ կիճէլլիյին շէհրին թա իչէրիսինէ կիրէրէք պիր տէյիրմէնճինին օղրանու տապա աշրլմըշ վէ թախսիս ագչէսի օլարագ 1500 լիրա թալէպ էյլէմէքտէ իմիշ։

Էդդրյան մէրգումէ՝ պիր գարիյէտէն տիկէր պիր գարիյէյէ կիսէն պիր Ռումէլիթրօլիսինի տախի սգմիշլար տրը։

—Ասարը սթիգատան օլուպ մուգատէմա Հալէպտէ քէշֆ ու իրրահ օլունտրդը եաղրլան թօրլար՝ շէհրը մէղբիրսէն եօլա չըգարըլմըշ օլմադա, եագընտա Տէրսսաատէթ վիրուտ իսթճէքլեր տիր։

—Գայսէրիյէ Ռում մէթրօբօլիտի Երսթէյ էֆէնտի կէչէն չարշանպիհ կիւնիւ մէֆթահ իթմիշ տիր։

—Թէպաահ զայրը Միւսլիմէտէն գոնսօլոսանէլէր մայթինտէ միսթահտէմ գավալարտան պէտէլը ասքէրի պիրընտա իշթիպահ իտիմիշ իսէ տէ, գոնսօլոլրգլար նիզամամէսինին պէչինճի մատտէսինտէ գոնսօլոսլրդլարդն իմթիյազը միսթահտէմէրի՝ ուհուրը գատմէնին միսահտ օլտուղու քեֆֆիֆէ մուֆիյաթտան խսթիֆատ իտուպ, ֆագաթ էմնաք մէրկիսիյլէ պիղդաթ մէ եախատ պէտէլէն խրամէթը ասքէրիյէտէն մուֆ օլմայաճագլարը միսէրրահ պուլունարընա մէպնի, պունլարտան պէտէլը ասքէրի պազը լաղմ կէլէճէկի, վէ մէղբիր գոնսօլոսլրդարդն թէրճէմանլարը ահտէն իմթիյազը խատէմ սրնրֆա տախլ օլուպ, միսթահտէմինը միմթազէ տախի էմնաք մէրկիսի իլէ պիզզաթ մէ եա պէտէլէն խրամէթը ասքէրիյէտէն մուֆ օլմայաճագլարը նիզամամէտէ մուասարրահ օլմասընա կէօրէ, պատէմա թէրճէմանլարընն տա մէրկիսի մէ եախոտ պէտէլէն խրամէթը ասքէրիյէ իլէ միսքէրլէֆ օլմաղը իգթիզա իտէճէկի Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի թարաֆընտան պաթահրիաթը մախսուսէ ումում վիլայաթա թէպլիղ պուրուրմուշ տրը։

—Գարթալտան եաղրլտրդընա կէօրէ, ախիրէն զաղամ մէղբիր ճիհարընա պիր հայտուտ չէթէսի զուհուր իտիպ, էհալիի մահալլէսէնն էջիհամէք իզրէ ալճիվարտա պուլունան պիր աէյիրմէնէ կէօթիրմէք քէտ օրդլարը պուզատրարը մէղբիր տէյիրմէնտէն զասդ իթմէքտէ իմիշ։ Էդդրյամէրգումէ կէչէն կիւն տախի պաղը քէօյիլէր իզէրինէ պիշիճում պուլդուպրարընը հայվանարը իլէ պէրաբէր կէօթիրմիշլեր տիր։

ՍԱՐԱՖԻՅ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 14 Սեպտ.

Ինկիլ էհսամը ինկ. Լիր.	100-11/16
Օսմ. էհսամը աշրլաը	10- 1/4
» » գաբանտը	10- 1/4
Իսթիգրազ 65	13- 1/8
» 69	11- 1/4
» 71	72- 3/8
» 72	13- 3/4
» 73	10- 1/8
Օսմանլը Պանգասը	19- 1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	86- 1/4
Մըսըր սուլ. մութա հըսէ	71- 1/4
» իսթիյազը	94- 1/4
Տարբա Սանիէ (Մըսըր)	70- 1/4
Լուչիա իսթիգրազը (Մըսըր)	92-
Մանարիսթ. էհսամը 1877	99- 1/2
Գամպիս Բարիզ 3 այ վաղէ	23-50

Բարիզ 14 Սեպտ.

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.	79-85
» » % 5	103-52 1/2
Օսմ. էհսամը աշրլաը	10-45
» » գաբանտը	10-45
Իսթիգրազ 65 ֆր.	64-
» 69	55-
» 73	50-
Ռումէլի շըմէնտիֆէրի	51-25
Օսմ. Պանգասը	743-
Գրէսի Լիոնէ	571-25
Գրէսի ֆոնսիէ	1297-50
Լիոն ագսիոնը	1400-
Սուէզ ագսիոնը	2407-50
Ռուսիա 5 % 1877	93-3/4
Իսպանիա էհսամը	90-85
Մարբ ֆոնտ. մութա հըսէ	361-25
Մանարիսթան էհսամը	102-
Սունան 6 % 1879	-
Գամպիս 3 այ վաղէ	23-32

Վիէննա 14 Սեպտ

Լոնտրա իւղէրինէ գամպիս	120-20
Բանկէի շըմէնտրֆէրի	23-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհս. ումմ. տիւն ագչ. գաբ.	11-29
Գուլ սապահ աշրլաը	11-30
Մըսրը մութահըսէ. գաբ.	79-
Գուլ սապահ աշրլաը	78-37 1/2
Իսթիգրազ. 63 (մութաոն)	69-
» 65	65-
» 69 (քինար	58-50
» 72 (Պոնտիւթէ.)	20-25
» 73	52-
Ռումէլի շըմէնտրֆէրի	52-
Ագչէ Փայիկ	8-
Ռէբոր Դրմ.	00-
Հէվալիկ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	7-37
Սթամպոլ պանգասը	8-
Եօսիէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	3-35
» 69	11- 1/4
» 71	72- 3/8
» 72	13- 3/4
» 73	10- 1/8
Օսմանլը Պանգասը	19- 1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	86- 1/4
Մըսըր սուլ. մութա հըսէ	71- 1/4
» իսթիյազը	94- 1/4
Տարբա Սանիէ (Մըսըր)	70- 1/4
Լուչիա իսթիգրազը (Մըսըր)	92-
Մանարիսթ. էհսամը 1877	99- 1/2
Գամպիս Բարիզ 3 այ վաղէ	23-50

—

Բարիզ 14 Սեպտ.

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.	79-85
» » % 5	103-52 1/2
Օսմ. էհսամը աշրլաը	10-45
» » գաբանտը	10-45
Իսթիգրազ 65 ֆր.	64-
» 69	55-
» 73	50-
Ռումէլի շըմէնտրֆէրի	51-25
Օսմ. Պանգասը	743-
Գրէսի Լիոնէ	571-25
Գրէսի ֆոնսիէ	1297-50
Լիոն ագսիոնը	1400-
Սուէզ ագսիոնը	2407-50
Ռուսիա 5 % 1877	93-3/4
Իսպանիա էհսամը	90-85
Մարբ ֆոնտ. մութա հըսէ	361-25
Մանարիսթան էհսամը	102-
Սունան 6 % 1879	-
Գամպիս 3 այ վաղէ	23-32

—

Վիէննա 14 Սեպտ

Լոնտրա իւղէրինէ գամպիս	120-20
Բանկէի շըմէնտրֆէրի	23-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էհս. ումմ. տիւն ագչ. գաբ.	11-29
Գուլ սապահ աշրլաը	11-30
Մըսրը մութահըսէ. գաբ.	79-
Գուլ սապահ աշրլաը	78-37 1/2
Իսթիգրազ. 63 (մութաոն)	69-
» 65	65-
» 69 (քինար	58-50
» 72 (Պոնտիւթէ.)	20-25
» 73	52-
Ռումէլի շըմէնտրֆէրի	52-
Ագչէ Փայիկ	8-
Ռէբոր Դրմ.	00-
Հէվալիկ »	25-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	7-37
Սթամպոլ պանգասը	8-
Եօսիէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	3-35

ԱԳՔԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. վիրասը 100 դրշ.տան	Դշ. Բր.
Գէյազ մէճիտիյէ Փարպը	107-38
Մէթալիք »	100-90
Գէչիք »	103-30
Ա Թրըդ »	103-30
Գագըր »	700-
Գայմէ	1090-
Ինկիլիզ վիրասը	110-08
Ֆրանսզա ալթունը	87-30
Բօլ	90-07
Գրէմից ալթունը	51-20
Գամպոլ գայմէսի	09-20

ՇԱՅԱՆԸ ՐԱԴՊԷԹ ԹԷԼԷՖՈՆԱԹ

—

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ. —Ֆոնկը-ֆ. Գուլէ գաբուսու Նո. 677, հէր նէվ ֆոթօկրաֆ չէքիլիր, վէ Ամամպոլոն չայանը թամաչա մահալլէրինին բէսիմէրի պուլունուր։

ԱՇՐ ԴԱՎԷՄԼԷՐԻ. —Պէյօղլունտա Այնալը Զաբրտա (Բատամ Օրիանթալ) Նո. 15. ՏՐ. ՎԻՕԼԻ։

Հ ԱՎԻԼԼԻՍ. —8 Բատամ Օրիանթալ. Պ. Ալէքսը ճէրրահիյէ մաղազասը։

Իչպու իլան ճէավէլինէ տախիլ օլմագ խսթէյէնէր, Գալաթատա Տէլիրէն խանընտա Նո. 16 ԷՍԹԵՐԵՆ ԱՃԱՆՍԻ իլանաթ իտարէսինէ միրաճաաթ էյլէմէլի տիրլեր։

Պա իրատէի Սէնիկ Թէչէքիլ իթմիշ օլան ումում խրամէթքեարան իտարէսի, պու ամէֆա Գալաթ գաբուսընտա Ասմալը-Մէսճիտ ճիվարընտա, Սոֆիեալը սոգաղընտա, վէ Գատրքէօյինտէ պիրբիր չիպէ քիչատ էյլէմիշ օլմաղա, ալէյ ուսուլ խրգվէթքեարանը, խանէրինի գայտ, վէ քէֆիալէթ իրաէսիլէ թէկրէրէ սախլընա տավէթ էյլէտիկի միսիլու, չիպ՝ի մէգերէ միրաճաաթ իտէն ղվաթա ասախ, միհնասիպ մատչարա, պիքիր խասէմէ, վէ իհնաս աշը վէ խրամէթի վէ սիւտանա պուլունաճաղը իլան օլունուր։

ԷԼԷԳԹՐԻԿ ԶԱՆԼԱՐԸ

Խ. ԱՃԱՌԵԱՆ

2 լիրա իւճրէթ իլէ խանէ վէ եա մաղազալարա էլէքթրիք չանլարը վաղ օլունտրդը կիպի, պէօյիւք իշլեր իշիւն տախի տախիր տիւքքեանճրլարա նիսպէթէն % 10 սպ օնթօ իթմէյէ թէահհիւտ օլունուր։

Պաղէ գաբու Համիտիյէ Նո.	33
Պ. Ատա իսքէլէ ճատտէսի »	1
Գալաթա վէյմատա Հաղրը-ճըլար »	93
Գատրքէօյ իսքէլէ ճատտէսի »	19
Պէյօղլու Հաճօղուլօ չարշըսը »	4

ԻԼԱՆԱԹ

ՖՐԱՆՍԻԶԱ ՄԻԼԼԻ ԳՐԶԼՈՐ ՄԼԹԹԷՊ

Գ-ղէ-Բ-ռ ոգ-ղը Նո. 42 Պէ-ղը-

Ֆրանսա Մէսաբիի Լէգաբէթի թարքիմանտ թասարգ օլունմուշ օլուպ, Մատամ Տըվանրն վէ Մատամ Շաֆէլերին թահթը իսարէյէրինէ պուլունան մէգքիր մէքթէպ տախիրի վէ խարիճի շակիրտան գապալ իսէր։ Ն. բրնի շակիրտանա, արզու իթթիֆաքլերի հալսէ, կիւնահիզ թասմիմ մէքթէպտէն վէրիլիր։

Շակիրտան Ֆրանսատա խթիհանա տախիլ օլուպ շահատէթնամէ ալսպ իավպիմէք տէրէճէսինէ իլգամ թահսիլ իսէրլէր։

Թուունուզը Մահմուտ Պէն-Այատ բաշանդն թէրքէսինէ տախիր իլան տրը։

Խիլալը իրինճի ճումատա կիւնիւնտէն իթիբարէն, վէ անտէն սոնրա կէչէճէք բազար վէ ճումատա կիւնէրի սաաթ 4տէն 10ա գատար մէրհուտ Մահմուտ Պէն-Այատ բաշանդն թէրքէսինէ օլուպ սայն էմիմատանան վէ ավիզէ վէ չիչէքլիք սաաթլարընտան վէ Օսմանլը վէ Իրան գալիչէէրինէ վէ գաբու բէրքէլերի իլէ կիւղել գումաշտան բէրտէլէր վէ այնալարտան վէ մատա վէ սարիէէն իպարէթ պուլունան էշեանդն միզաչէտէի ալէնիկսի Զամբճատա մէրհումը միւշարէէյհին գոնաղընտա Օսմանլը ալթունը 100 դրշ հիսապը յէա պէրվէճէնը բէշին իճրա օլունճաղ տրը։

Մէ-ղ-ոեբ Ֆ. Փոգ-էճեան
Լ. Ս. Տէ-ոխ-էճեան

ԻԼԱՆ

Թունա, Գարատէնիզ վէ Գէօսթէնճէ արագիսի շրմէնտրֆէրլէր լիմիթ օլուս. շիրքէթինին իսթիյարի օլարագ ֆէսխի մուգաբրէր պուլունմադա՝ շիրքէթը մէգքիրէնն, իմթիյազը ահքեամնտա, Թիւրքիատա թէտավիւլ իսրաճ էյլէմիշ օլտրդը հիսսէ սէնէտաթը մուվագգաթ չահատէթնամէլերինի համիլ օլանլար, իմթիյազին Բուլմանիա հէլքիսէթինէ ֆիւրութթը միւնասէպէթիլէ վուգու պուլաճագ օլան թէվզիի թէմէթթիւէ հիսսէմէնտ օլմագդադա, շիրքէթին մուավէլաթընդն գաթիէն թէսվիյէսինէ մէէմուր օլանլար թարաֆընտան տավէթ օլունբրլար։ Պինանէն ալէյհ, մէղբիր շահատէթնամէլերին համիլլերի, 1883 սէնէսի ալաֆրանկա հսկսեմբեր այլընն 20սինէ գատար թալէպլերինի թահրիրէն Լօնտրատա, Ռէսթմինսթրատա, Ակինկթն Սթրիթտէ 24 նիմէրօլը իտարէխանէտէ մուգիմ շիրքէթին թէսվիյէի մուամէլաթը մէմուրլարընա պիտիրմէլի տիրլեր։ Թարիխը մէգբիրտէ հուզուզու միւշարէքէթլերի թէպլիյիսին իսէնլերէ թէմէթթիւնին թէվզիի վուգու պուլուպ, սանրատան վարիտ օլան միւսթէտիյաթա հէվալէի սէմը իթիբարը իտիմէյէճէք տիր։

Շիրքէթին թէսվիյէի մուամէլաթը մէմուրլարընն էմրլէր իլան իտիմիշ տիր։

Գէնարալ Բէսէրի
ՐԻՉԱՐԴ ՔԻՆՏԸՐ

9 օգոստ. 1883 2—1

ԾԱՆԷԹԹՕ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԻԼԱՆ

Գրրմրզը Խաչն Մաճար Շիրքէթինին 113 տէֆա քէչիտէ օլունան վէ պէօյիւք պէօյիւք իքրամիյէլերի պուլունան բիյանդօլը էսհամինտան հեր քիմ իտինմէք իսթէր իսէ, Ծանէթթօ մաղազասընտա քիւլլիյէթլէ պուլունտրդընտան վէ օրատա տա վիէնա պանգալարընն չարթ ու չէրաթիյէ սաթըլտրդընտան, մէկքիւր մաղազայա միւրաճաաթ իթմէյի տիր։

Լսհամը մէկքիւրէ Ծանէթթօ մաղազասընտան մի պայէ օլունուր իսէ, Խրօբա իլէ մուսապէրէ օլունտուգտա լյճաագ իսէճէք մէսարիֆ գազանդրը, գիրա մէկքիւր մաղազա՝ թարէպ օլունան մանիմաթը վէ չէքիլէն նամերօլարդն ճէավէլինի մէճճանէն վերիր։

4|13 սեպ. 1883 Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ
Գալաթա Գումսիսն խան
Նո 18

Էյի թիթիւն իչմէյէ վերագը օլանլար՝ աթիտէրի մարգա իլէ օլան սիկարա քեաղրընտան իսթիմալ իթմէյի տիրլեր։

ԼԷ. ՏԷՐՆԻԷՐ ԳԱՐԹՈՒՇ
ՏԸ
ՊՐԱՆՇԹԼԻՑՆ ՖԻԼԻՊ
ՖԱՊՐԻԿԱՍԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ

ՆՈՊԼԷՍ ՕՊԼԻԺ

Պու մարգատան անլաչըլարընա կէօրէ, պու կիւնէ գատար պէտյէ նէֆիս սիկարա քեաղրը իսալ օլունմամըշ տրը։

Պու քեաղրա հէմ գօգուլու վէ հէմ տէ տայանըգլը տրը։

Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. Լէոնարդան մաղազասընտա ֆիրուխթ օլունուր։

ՐՈՒՄԷԼԻ ՁԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

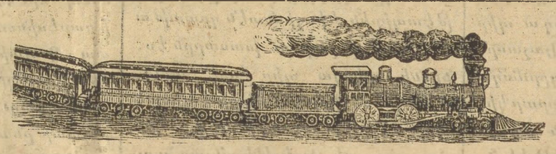

1883 Աւ-ֆ։ Սեպտեմ. 9-ոն էրթ-ուն եւնի նլա վ-ֆ-սը- ֆ-տ-ը Տեր-ոն-ոնի Իմ Քի-ն-լ-ոտ-Զեւ-ուն-ն դէնիզ Եւնի-Գ-ֆ-ս, Տ-վ-ոտ ֆ-ն- վէ Ս-մ-ռ-ն դ-ն-ն Եւնի-ոտ ֆ-ն-ուն-ն Լ-ոնդ-ն հ-ն-ն-ն-ն

ՍԹԱՄՊՈԼՑԱՆ ԲԻԻԶԻԻԲ-ԶԷՔՄԷՃԷՑ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ	00	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62
	Ս-ղ-ոտ-ռ Էշլէնի ֆ-տ-ը								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԲԼԹ								Լ-ոյնդ-ոն ոֆշ-ռ-ռ ֆ-տ-ը							
Սթամպոլ	4 48	5 42	6 48	7 15	7 44	8 15	8 44	9 13	9 43	10 20	10 40	11 18	11 51	1 36	2 08	2 40	3 14	3 54	4 22	4 58	5 30	6 1	6 32	7
Գում-Գարու	4 58	5 52	6 58	7 27	7 54	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 1	1 46	2 18	2 50	3 24	4 4	4 32	5 8	5 40	6 11	6 42	7 10
Եէնի-Գարու	5 2	5 56			7 58		8 58			10 34	10 53	11 32	12 5	1 50	2 22	2 54	3 28	4 9	4 36	5 12	5 44	6 16	6 46	7 14
Տավուտ բաշա	5 5	5 59			8 1						10 56	11 35	12 8	1 53	2 25	2 57	3 31	4 12	4 39		5 47		6 49	7 17
Սամաթիա	5 10	6 04			8 6		9 4			10 40	11 1	11 40	12 13	1 58	2 30	3 2	3 36	4 17	4 44	5 18	5 52	6 22	6 53	7 22
Եէտի-Գուլէ	5 15	6 9	7 9	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 44	11 04	11 46	12 16	2 03	2 33	3 7	3 39	4 23	4 47	5 25	5 55	6 28	6 56	7 27
Մագրիքէօյ	5 27	6 20	7 19	8	8 23		9 21			10 56		11 59		2 13		3 19		4 35		5 37		6 40		7 37
Ա.յ-Սթէֆանօ	5 37	6 30		8 14	8 33		9 31			11 06		12 10				3 31		4 45		5 47		6 52		
Ֆիլօրեա												12 20				3 41								
Բիւչիւք-Զէքմէճէ				8 25								12 22				3 43						7 1		

ԲԻԻԶԻԻԲ-ԶԷՔՄԷՃԷՑԷՆ ՍԹԱՄՊՈԼ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1
	Ս-ղ-ոտ-ռ Էշլէնի ֆ-տ-ը								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԲԼԹ								Լ-ոյնդ-ոն ոֆշ-ռ-ռ ֆ-տ-ը						
Բիւչիւք-Զէքմէճէ				7 35									1 25				3 48						6 38
Ֆիլօրեա													1 28										
Ա.յ-Սթէֆանօ		6 45		7 46		8 44		9 38			11 20		1 38				3 38		4 58		6 2		6 51
Մագրիքէօյ	5 54	6 55	7 27	7 58		8 56		9 50			11 32		1 50		2 54		4 09		5 10		6 14		7 05
Եէտի-Գուլէ	6 8	7 08	7 40	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 45	1 28	2 02	2 41	3 6	3 48	4 23	4 52	5 24	6	6 28	7 01	7 26
Սամաթիա	6 13	7 12	7 44	8 15	8 42	9 13	9 41		10 16	11 16	11 49	1 32	2 06		3 10	3 52		4 56	5 28		6 32		
Տավուտ բաշա	6 18	7 17			8 47		9 46		10 21	11 21	11 54	1 37	2 11		3 15	3 57		5 01	5 33				
Եէնի-Գարու	6 21	7 21	7 50	8 21	8 50	9 19	9 49		10 24	11 24	11 57	1 40	2 14		3 18	4		5 04	5 36		6 38		
Գում-Գարու	6 26	7 26	7 55	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 02	1 43	2 19	2 51	3 23	4 05	4 33	5 09	5 41	6 10	6 43	7 11	7 40
Սթամպոլ	6 34	7 34	8 03	8 34	9 03	9 32	10 2	10 19	10 37	11 37	12 10	1 53	2 27	2 59	3 31	4 13	4 41	5 17	5 49	6 18	6 51	7 19	7 50

Մ-ղ-ոտ-ռ.—Բազար կիւնէրի 0 նիւմէրօլը Թրէն իշլէմէյիպ, եէրինէ 00 նիւմէրօլը Թրէն իշլէյէճէք տիր։

28 վէ 35 նումէրօլը Թրէնէր՝ հաֆթա իչի կիւնէրինտէ Սթամպոլ իլէ Այթէֆանօզ վէ բազար կիւնէրի տէ Սթամպոլ իլէ Բիւչիւք Զէքմէճէ արասընա իշլէյէճէքլեր տիր։

ՀԻՇԼԷԹՄԷ ԻՏԱՐԷՍԻ

Ճէսամէթի ագ օլան եիւքլեր պիլա խսթիհնա հէր Թրէնտէ գապալ օլունուր։ Սրգրնթը վերէն եիւքլեր իսէ Սթամպոլ իլէ Մարմարիքօյ վէ եա ինտան էօթէյէ իշլէյէն Թրէնլէրտէ գապալ օլունաճագ տրը։